

OPENBAAR MINISTERIE

Parket-Generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 24 februari 2020
Onderdeel Bestuurlijke en Juridische Zaken
Ons kenmerk PaG/BJZ/54243
Contactpersoon
Bijlage(n) - Relevante wettelijke bepalingen
- Inventarislijst
- Documenten
Onderwerp Beslissing op bezwaar

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte

Bij brief van 2 oktober 2019 hebt u een bezwaarschrift ingediend tegen mijn besluit van 26 augustus 2019 met kenmerk PaG/BJZ/53562.

Verloop van de procedure

Uw verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) van 19 juni 2019 is door het Parket-Generaal op 24 juni 2019 ontvangen. Bij brief van 27 juni 2019 (kenmerk: PaG/BJZ/53392) is de ontvangst aan u bevestigd en bij brief van 9 juli 2019 is de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Bij besluit van 26 augustus 2019 (kenmerk: PaG/BJZ/53562) is afwijzend op uw Wob-verzoek beslist.

Bij brief van 2 oktober 2019, ontvangen op 3 oktober 2019, hebt u hiertegen een bezwaarschrift ingediend. Bij brief van 15 oktober 2019 (kenmerk: PaG/BJZ/53786) is de ontvangst van uw bezwaarschrift door mij bevestigd. Bij brief van 15 november 2019 (kenmerk: PaG/BJZ/53920) is de beslistermijn met zes weken verdaagd.

Bij brief van 23 januari 2019, ontvangen op 30 januari 2019, hebt u het College van procureurs-generaal in gebreke gesteld wegens het verstrijken van de beslistermijn op uw bezwaar. Ik erken dat de termijn is overschreden en bied u daarvoor mijn verontschuldiging aan. heeft kort na

ontvangst van de ingebrekestelling telefonisch aan u toegelicht dat de termijnoverschrijding verband houdt met het feit dat intern overleg moest worden afgewacht met betrekking tot nog enkele documenten. Op 10 februari 2020 heeft zij u opnieuw over de voortgang geïnformeerd.

Ontvankelijkheid

Uw bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken na bekendmaking van het bestreden besluit. Het voldoet ook aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen, zodat het bezwaarschrift ontvankelijk is.

Beoordeling van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift hebt u – kort samengevat – het volgende aangevoerd:

- a) U verwijst in uw oorspronkelijke verzoek naar een artikel waarin wordt gewezen op interne instructies aangaande de omgang met geheimhouderstukken. In het besluit wordt niet gereageerd op uw verzoek om deze instructies bij uw verzoek te betrekken.
- b) In de inventarislijst wordt verwezen naar de weigeringsgrond die volgt uit artikel 10, tweede lid onder g Wob, maar deze grond wordt niet vermeld in de openbaar gemaakte documenten.
- c) De toepassing van de weigeringsgrond 'intern beraad' die volgt uit artikel 11, eerste lid Wob, is in de bijlages nr. 2, 4 en 5 mogelijk te ruim toegepast.
- d) De omvang van de openbaar gemaakte documenten is te beperkt.

Met betrekking tot deze door u aangevoerde bezwaargronden overweeg ik het volgende.

a) Documenten aangaande interne instructies geheimhouderstukken

U heeft in uw bezwaarschrift aangevoerd dat er niet is gereageerd op uw verzoek om de interne instructies aangaande de omgang met geheimhouderstukken bij uw verzoek te betrekken. Dit onderdeel van uw verzoek is bij de eerdere behandeling kennelijk over het hoofd gezien, waarvoor ik u mijn excuses aanbied. Ik heb naar aanleiding van uw bezwaarschrift alsnog een zoekslag laten uitvoeren naar interne instructies met betrekking tot de omgang met geheimhouderstukken. Als gevolg hiervan zijn zeven documenten aangetroffen, die zijn opgenomen in de inventarislijst bij deze beslissing op bezwaar. Mijn besluit per document heb ik vermeld op de inventarislijst en zal ik hieronder nader toelichten.

Volledigheidshalve merk ik nog op dat uit het artikel waar u in uw oorspronkelijke verzoek naar verwijst, volgt dat het (ook) gaat om interne instructies van bijzondere opsporingsdiensten. Ik kan alleen besluiten over instructies waar het

OM over beschikt. Als u openbaarmaking wenst van instructies van bijzondere opsporingsdiensten, zult u bij hen een verzoek moeten indienen.

Ik licht mijn besluit bij de thans aangetroffen documenten als volgt toe.

Het advies van het Wetenschappelijk Bureau van het Openbaar Ministerie over het gebruik van tapinformatie jegens geheimhouder (document 9) maak ik openbaar, met uitzondering van de naam van de auteur en van de medewerker die het advies heeft gevraagd. Openbaarmaking van deze namen laat ik achterwege ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken medewerkers (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e Wob).

De 'fact sheets' en de procesplaat met betrekking tot de omgang met geheimhouderinformatie horen bij elkaar en maak ik geheel openbaar (documenten 10 en 11). U kunt de documenten zien als een lokale, globale weergave van werkprocessen, gebaseerd op wet- en regelgeving en vakinformatie (zie verder hierna). De datum van totstandkoming van de documenten kon door het desbetreffende parket niet meer worden achterhaald. Wel is gebleken dat ze niet meer actueel zijn. De documenten hebben ook geen formele status, wat wil zeggen dat ze niet zijn vastgesteld door een besluitvormend orgaan binnen het Openbaar Ministerie en dat er geen rechten aan kunnen worden ontleend.

De Handleiding verwerking geheimhouderinformatie (document 12), de Instructie geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders (document 13) en de Notitie omgang met geheimhouderstukken in kinderporno-onderzoeken (document 15) maak ik deels openbaar. Deze documenten hangen nauw met elkaar samen. Het gaat om gedetailleerde werkprocesbeschrijvingen bedoeld voor functionarissen in de opsporing en bij het Openbaar Ministerie. Derden kunnen aan dergelijke interne procesbeschrijvingen geen rechten ontleen.

Een deel van de informatie in de documenten 12, 13 en 15 maak ik niet openbaar met een beroep op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c van de Wob. Uit de wetgeschiedenis bij deze bepaling blijkt dat de wetgever met deze weigeringsgrond heeft beoogd te voorkomen "dat de opsporing en vervolging van strafbare feiten zou kunnen worden gefrustreerd". Omdat de betreffende documenten inzage kunnen geven in handelwijzen van opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie in individuele zaken, acht ik de bescherming van het belang van opsporing en vervolging ten aanzien van deze documenten zwaarder wegend dan het belang van openbaarmaking.

Tot slot merk ik op dat de gedeeltelijk openbaar gemaakte Handleiding deels is achterhaald en dat deze nog zal worden geactualiseerd. Actualisatie van de

Handleiding heeft mogelijk ook gevolgen voor de notitie die specifiek ziet op de omgang met geheimhouderstukken in kinderporno-onderzoeken (document 15).

De Nieuwsbrief Fraude van het Functioneel Parket uit juli 2014 (document 14) maak ik openbaar voor zover deze verwijst naar de totstandkoming van document 12 (de handleiding). Het grootste deel van de nieuwsbrief valt buiten de reikwijdte van uw verzoek. In één bericht wordt document 12 (de handleiding) aangekondigd. De eerste zin in dit bericht betreft een beleidsopvatting van de opsteller van de nieuwsbrief, die ik niet openbaar maak op grond van artikel 11, eerste lid van de Wob.

b) Vermeldingen inventarislijst

U merkt in uw bezwaarschrift op dat de weigeringsgrond die volgt uit artikel 10, tweede lid onder g Wob in de inventarislijst is vermeld, maar dat de toepassing van deze grond niet is terug te vinden in de openbaar gemaakte stukken. In de inventarislijst is per abuis verwezen naar de g-grond. Deze grond is niet toegepast en had dan ook niet moeten worden vermeld in de inventarislijst. De inventarislijst is op dit punt aangepast.

Ik heb de inventarislijst ook op enkele andere punten gecorrigeerd. Bij het bestreden besluit waren dubbele nummeringen aangehouden, die ik nu achterwege heb gelaten. Ook was ten aanzien van twee soorten informatie als besluit vermeld 'Niet mogelijk'. Ten aanzien van de eerste soort informatie (de naam van het strafrechtelijk onderzoek, document 6) had moeten worden besloten tot niet openbaarmaking, hetgeen ik nu heb vermeld. Op de motivering daarvoor ga ik hieronder nog in. Ten aanzien van de tweede soort informatie (over het al dan niet inwilligen van vorderingen) geldt dat deze niet op de inventarislijst had moeten worden opgenomen, nu die informatie niet is aangetroffen. Om de nummering gelijk te laten, heb ik nu vermeld dat deze informatie niet is aangetroffen. Ten slotte heb ik van document 8 de officiële benaming vermeld en heb ik een vindplaats opgenomen.

c) Te ruime toepassing artikel 11.1 Wob

U heeft aangevoerd dat de toepassing van de weigeringsgrond die is opgenomen in artikel 11.1 Wob bijzonder ruim op u overkomt. Nu op grond van artikel 11.1 Wob informatie niet openbaar wordt gemaakt, kan ik slechts tot op zekere hoogte motiveren waarom deze weigeringsgrond is toegepast. Als ik dat te uitvoerig zou doen, zou mogelijk de inhoud van de documenten worden ontsloten. Wel kan ik in het algemeen aangeven dat de geweigerde passages inzicht geven in de gedachtevorming van de betreffende ambtenaren en dat zij daarin hun visie geven over een specifieke zaak.

Ten aanzien van de e-mailberichten (document 2) en de conceptbrief van de landsadvocaat (document 5) acht ik artikel 11, eerste lid van de Wob nog altijd van toepassing en voorts in dezelfde mate als de weigeringsgrond in het bestreden besluit is toegepast. U geeft op pagina 3 van uw bezwaarschrift aan dat het u sterk lijkt dat de persoonlijke beleidsopvattingen in elke weggelakte passage zo sterk verweven zijn met de feiten dat er niets openbaar te maken is. Ik merk op dat de premisse dat er niets openbaar is gemaakt niet klopt. Ten aanzien van beide documenten geldt dat deze deels openbaar zijn gemaakt. Wat betreft het openbaar gemaakte mailverkeer geldt ten aanzien van bepaalde passages dat openbaarmaking van de daarin vervatte persoonlijke beleidsopvattingen naar mijn oordeel niet bijdraagt aan het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Die passages zijn derhalve onleesbaar gemaakt. Wat betreft de conceptbrief van de landsadvocaat is de inhoud niet openbaar gemaakt daar er sprake is van een conceptbrief. De uiteindelijke brief van mr. Bloos is reeds bij het bestreden besluit openbaar gemaakt. Voor zover de conceptbrief overeenkomt met de definitieve brief, is deze dus reeds openbaar zodat daarop de Wob niet van toepassing is. Voor zover de conceptbrief afwijkt van de uiteindelijke versie, betreffen de afwijkende passages persoonlijke beleidsopvattingen die naar mijn oordeel terecht niet openbaar zijn gemaakt met een beroep op artikel 11, eerste lid van de Wob (zie ook de uitspraak van de Raad van State van 27 december 2017 met kenmerk ECLI:NL:RVS:2017:3563).

De notitie van de landsadvocaat (document 4) heb ik naar aanleiding van uw bezwaarschrift opnieuw beoordeeld. Ik hecht eraan te benadrukken dat dit document een notitie betreft die is opgesteld door een advocaat ter advisering van zijn cliënt. Bij de beoordeling van documenten die zijn opgesteld ten behoeve van de in beginsel vertrouwelijke relatie tussen advocaat en cliënt, komt een ruime werking toe aan artikel 11, eerste lid van de Wob. Vrijwel alle informatie die een advocaat opneemt in een schriftelijk advies – zoals document 4 – wordt vermeld ter advisering van de cliënt. Ook de selectie van daarin te vermelden informatie, is onderdeel van de professionele beoordeling van de advocaat. Desalniettemin heeft herbeoordeling van dit document ertoe geleid dat ik thans heb besloten enkele passages uit dit document wel openbaar te maken. Het betreft voornamelijk passages die inzicht geven in de structuur van het document of waarin wordt verwezen naar reeds openbare informatie zoals rechterlijke uitspraken of wetgevingsstukken.

Ten overvloede wijs ik erop dat ook opvattingen van externe personen, zoals de medewerkers van de landsadvocaat, kunnen worden aangemerkt als persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad als bedoeld in artikel 11 van de Wob. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State van 20 december 2017 met kenmerk ECLI:NL:RVS:2017:3497.

d) Onvolledige inventarisatie

In uw bezwaarschrift hebt u aangegeven dat de inventarisatie naar aanleiding van uw Wob-verzoek naar uw idee onvolledig is geweest. Hierboven ben ik reeds ingegaan op het feit dat ik naar aanleiding van uw bezwaarschrift alsnog zeven documenten heb aangetroffen waarover ik per document een besluit heb genomen.

Voorts merkt u op dat de oudste aangeleverde gegevens uit het Poli-OM systeem dateren van 2016 terwijl uw verzoek ziet op de periode 2010 tot aan het moment van uw verzoek. De reeds aangeleverde gegevens zijn echter alle gegevens die uit het Poli-systeem konden worden gegenereerd. De beperkte periode die de aangeleverde gegevens beslaan is te verklaren uit het feit dat het Poli-OM systeem een relatief nieuw systeem betreft. Gegevens van voor die periode kunnen daarom niet worden opgevraagd.

Ik heb in mijn besluit voorts aangegeven dat signalen dat het OM van het bepaalde in artikel 126ng Strafvordering, artikel 126aa Strafvordering en het besluit 'bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken' misbruik zou maken, mij niet bekend zijn. U hebt aangevoerd dat er tenminste één voorbeeld bekend zou moeten zijn omdat de door u in uw verzoek aangehaalde beschikking van de rechtbank Oost-Brabant¹ een voorbeeld bevat. Ik wijs erop dat uit deze aangehaalde beschikking niet volgt dat sprake was van misbruik van de genoemde bepalingen. Dit volgt evenmin uit de in die procedure ingebrachte brief van de hoofdofficier van justitie. Bovendien is van belang dat eventuele signalen van misbruik zoals door u gevraagd, niet volgens een bepaalde werkwijze in overzichten of documenten worden vastgelegd, zodat – als die signalen binnen mijn organisatie al aanwezig zouden zijn – ik deze niet op basis van een uitvraag kan inventariseren en ik dus niet in verdergaande mate aan uw verzoek tegemoet kan komen.

In het bestreden besluit is tot slot aangegeven dat de Wob niet verplicht tot het maken van een nieuw overzicht. Naar aanleiding van uw bezwaarschrift verduidelijk ik graag dit punt. Specifiek met betrekking tot de onderzoeksnaam, gaat het erom dat op basis van het aangeleverde overzicht en de in Poli-OM aanwezige gegevens niet kan worden bepaald of een onderzoek reeds definitief is afgerond. Dat betekent dat per onderzoek zou moeten worden nagegaan of het is afgerond en of het onderzoek dus niet geschaad kan worden door openbaarmaking van de onderzoeksnaam (in combinatie met de gegevens over de ingestelde vordering). Naar mijn oordeel verplicht de Wob niet tot het op deze wijze aanvullen van het overzicht (zie ook de uitspraak van de Raad van State van 15 februari 2017 met kenmerk ECLI:NL:RVS:2017:414, in het bijzonder

---

¹ ECLI:NL:RBOBR:2019:3107

rechtsoverweging 4 t/m 4.3). Openbaarmaking van alle onderzoeksnamen weiger ik op grond van artikel 10, tweede lid, onder c van de Wob, nu zoals gezegd niet kan worden bepaald of die onderzoeken hierdoor zouden worden geschaad.

Conclusie

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen verklaar ik uw bezwaar deels gegrond en herroep ik in zoverre het bestreden besluit. Als gevolg hiervan heb ik de inventarislijst gecorrigeerd en heb ik ten aanzien van document 4 besloten tot een verdergaande mate van openbaarmaking.

Voorts heb ik naar aanleiding van de nadere inventarisatie ten aanzien van de omgang met geheimhouderstukken zeven documenten aangetroffen die ik gedeeltelijk openbaar maak. Ik verwijs hiervoor naar de op de inventarislijst als nummers 9 t/m 15 vermelde documenten, en de toelichting per document hierboven.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie en Veiligheid
namens de Minister,
Het College van procureurs-generaal,
namens deze,
het Hoofd Bestuurlijke en Juridische Zaken,

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied van uw woonplaats. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking aan u is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen. U kunt ook digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.

Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.

Bijlage 1: Relevante wettelijke bepalingen

Artikel 10 Wob

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11 Wob

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Bijlage 2: Inventarislijst

Nr.	Document	Beoordeling	Grondslag
1.	Uitdraai Poli-OM	Geheel openbaar	
2.	E-mailberichten	Deels openbaar	10.2.e Wob 11.1 Wob
3.	Omschrijving van de verdachten	Niet openbaar	10.1.d Wob
4.	Notitie Landsadvocaat aan OM	Deels openbaar	11.1 Wob
5.	Conceptbrief Landsadvocaat aan OM	Deels openbaar	11.1 Wob
6.	Namen van strafrechtelijke onderzoeken	Niet openbaar	10.2.c Wob
7.	Informatie over het inwilligen van vorderingen	Niet aangetroffen	
8.	Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken	Reeds openbaar; Stb. 2016, 411	
9.	Advies Wetenschappelijk Bureau OM gebruik tapinformatie jegens geheimhouder	Deels openbaar	10.2.e Wob
10.	'Fact sheets'	Openbaar	
11.	Procesplaat	Openbaar	
12.	Handleiding geheimhouderstukken fysiek en digitaal, versie juni 2014	Deels openbaar	10.2.c Wob
13.	Instructie geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders (2014I002)	Deels openbaar	10.2.c Wob
14.	Nieuwsbrief fraude juli 2014	Deels openbaar	11.1 Wob
15.	Notitie omgaan met geheimhouderstukken in kinderpornozaken	Deels openbaar	10.2.c Wob

Document 4

CONCEPT

Notitie

voor [redacted] (Openbaar Ministerie, FP)
van [redacted] en [redacted] (Landsadvocaat)
datum 25 oktober 2017
betreft Vragen [redacted] met betrekking tot verstrekking van e-mails
zaaknr [redacted]

---

1 Inleiding

1.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

1.2 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

1.3 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

1 [redacted]
[redacted]

[Redacted text block]

1.4

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

1.5 Naar aanleiding van deze vragen en de in dat verband door [Redacted] - verschillende brieven aangevoerde argumenten - hebben in deze notitie uiteengezet hoe tegen deze vragen aan zou moeten worden gekeken. Tegen de achtergrond van deze notitie hebben wij vervolgens bijgaande concept opgesteld. Wij beginnen met een samenvatting.

2 Samenvatting

Vraag 1

- Naar ons oordeel zal [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted] moet er naar onze inschatting [Redacted]
[Redacted]
[Redacted].

- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Vraag 2

- [Redacted]
[Redacted] naar ons oordeel [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted].

- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

- Het is goed verdedigbaar [Redacted]
[Redacted]

[Redacted text block]

3 [Redacted text] **?**

3.1 [Redacted text block]

3.2 [Redacted text block]

3.3 [Redacted text block]

Zie bijvoorbeeld Hoge Raad 11 oktober 2011, ECLI:NL:HR:2011:BR0552, rov. 2.3.1.

² Zie voor de strekking van artikel 126aa, tweede lid, Sv, randnummer 3.3.
³ Zie *Kamerstukken II 1996/97*, 25403, nr. 3, p. 83.

3.4

[Redacted text block]

[Redacted text block]

3.5

[Redacted text block]

⁴ Zie *Kamerstukken II* 1998/99, 25403, nr. 26.

⁵ Zie de toelichting bij amendement nr. 26 van kamerlid Rabbae; *Kamerstukken II* 1998/99, 25403, nr. 26.

⁶ Zie *Kamerstukken II* 1998/99, 25403, nr. 21.

⁷ Handelingen Tweede Kamer 1998-99, nr. 24, p. 1535-1536.

[Redacted text block]

Zie tevens Hoge Raad 20 april 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3369, rov. 3.11:

"Bij de beantwoording van de vraag of het gaat om mededelingen gedaan aan of door een persoon die zich op grond van art. 218 Sv zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de mededelingen zou worden gevraagd, is blijkens art. 126aa, tweede lid eerste volzin, Sv - ter beoordeling van de officier van justitie - beslissend of de gesprekken mededelingen inhouden die aan de advocaat als zodanig zijn toevertrouwd, dat wil zeggen mededelingen die aan of door hem zijn gedaan in zijn hoedanigheid van advocaat. Is dat niet het geval, dan is sprake van "andere mededelingen" als bedoeld in art. 126aa, tweede lid laatste volzin, Sv."

3.6

[Redacted text block]

Hoge Raad 20 april 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3369, rov. 3.12.3-3.12.4:
"Indien de geheimhouder ten tijde van het opnemen en afluisteren van de telefoongesprekken zelf geen verdachte is, is in art. 126aa Sv noch in enige andere bepaling voorzien in de mogelijkheid voor de officier van justitie om,

al dan niet na machtiging van de rechter-commissaris, onder omstandigheden mededelingen die onder het verschoningsrecht vallen niettemin aan het dossier toe te voegen op de grond dat het belang van de waarheidsvinding - in het onderzoek in de strafzaak waarin het dwangmiddel is toegepast - moet prevaleren boven het belang van het verschoningsrecht. Het voorgaande brengt mee dat in een geval als het onderhavige, waarin de advocaat zelf geen verdachte is, het de officier van justitie en de rechter-commissaris bij de toepassing van art. 126aa Sv niet vrijstaat het belang van het verschoningsrecht af te wegen tegen het belang van de waarheidsvinding in de zaak waarin is afgeluisterd en mededelingen die weliswaar onder het verschoningsrecht vallen aan het dossier toe te voegen op de grond dat het belang van het verschoningsrecht moet wijken voor het belang van de waarheidsvinding."

3.7

[Redacted text block]

[Redacted text] ?

3.8

Uit rechtspraak van de Hoge Raad kan worden afgeleid [Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

3.9

[Redacted text]

[Redacted text], achten wij [Redacted text]

[Redacted text]. Naar onze inschatting [Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

⁸ Laat staan [Redacted text] Zie in dit verband Hoge Raad 26 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:110, rov. 4.2-4.5.

⁹ Voor zover [Redacted text] artikel 126aa, tweede lid, Sv

[Redacted text block]

Conclusie

3.10

[Redacted text block] Naar ons oordeel zal [Redacted text block]

4

[Redacted text block] ?

4.1

[Redacted text block]

¹⁰ Zie de toelichting bij amendement nr. 26 van kamerlid Rabbae; *Kamerstukken II 1998/99, 25403, nr. 26.*

¹¹ Hier wordt bedoeld [Redacted text block] genoemd in de titels IVa tot en met Vc, dan wel door de toepassing van artikel 126ff.

[Redacted text block]

4.2 In de eerste plaats zal moeten worden gezien of [Redacted text block]

4.3 [Redacted text block]

4.4 [Redacted text block] zullen naar ons oordeel [Redacted text block]

4.5 [Redacted text block]. Naar ons oordeel kan [Redacted text block]

[Redacted text block]

¹² Het begrip 'verstrekken' wordt in zowel artikel 1, sub d, van de Wpg als artikel 1, sub g Wjsg juncto artikel 1, sub n Wet bescherming persoonsgegevens gedefinieerd als: 'het bekend maken of ter beschikking stellen van [politie/strafvorderlijke-]gegevens'.

[Redacted text block]

4.6

[Redacted text block]

Zie in gelijke zin CbB 9 juli 2015, ECLI:NL:CBB:2015:193, rov. 3.4 en het door het CbB aangehaalde arrest van de Hoge Raad van 20 april 2012 (Trafigura).

4.7

Ook als [Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text] dan heeft te gelden dat [Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]

Zie in dit verband opnieuw CbB 9 juli 2015, ECLI:NL:CBB:2015:193, rov. 3.4.

4.8

[Redacted text block]

¹³ Zie bijvoorbeeld *Kamerstukken II 2002/03*, 28886, nr. 3, p. 3 en 6.

¹⁴ Artikel 1, sub b, *Wjsg* spreekt immers van het verwerken van de gegevens in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg.

[Redacted text block]

Zie bijvoorbeeld:

- Accountantskamer 30 nov. 2015, ECLI:NL:TACAKN:2015:148, rov. 4.2.1;
- Accountantskamer 15 sep. 2014, ECLI:NL:TACAKN:2014:72, rov. 4.2.3.1;

4.11

[Redacted text block]
[Redacted text block], is goed verdedigbaar [Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]

[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]

4.12

[Redacted text block] ?
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]
[Redacted text block]

¹⁵ Nu de Advocatenwet een vergelijkbare samenstelling voorschrijft voor de raad van discipline en het hof van discipline (leden rechterlijke macht met rechtspraak belast en leden-advocaten), moet worden aangenomen dat verstrekking van strafvorderlijke gegevens aan de raad of hof van discipline op dezelfde grondslag kan plaatsvinden. Zie artikel 46b en 51 Advocatenwet.

art. 126dd Sv niet beoogt de verwerking van in een opsporingsonderzoek verkregen gegevens te reguleren; daartoe strekken immers de bepalingen van de Wet politiegegevens en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.” (cursiveringen toegevoegd).

4.15

[Redacted text block]

Vgl. Rb. Den Haag (vzr.) 28 maart 2008, KG 08/176 (niet-gepubliceerd), rov. 3.3-3.4:

[Redacted text block]

¹⁸ Zie voor de strekking van artikel 126aa, tweede lid, Sv, randnummer 3.3.

5 Conclusie

5.1 Voor de conclusie verwijzen wij naar de samenvatting in hoofdstuk 2 van deze memo.

Document 9

Openbaar Ministerie

Wetenschappelijk Bureau van het Openbaar Ministerie

Gebruik van informatie uit getapte geheimhoudersgesprekken jegens de op basis van die informatie verdachte geworden geheimhouder

████████████████████

18 oktober 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Artikel 126aa Sv en de artikelen 4 en 4a Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken op hoofdlijnen	3
2.1 Artikel 126aa, eerste, derde en vierde lid, Sv	3
2.2 Artikel 126aa, tweede lid, Sv	3
2.3 Artikel 4 Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken	4
2.4 Artikel 4a Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken	6
3. Twee opmerkingen voor een beter begrip	8
4. Artikel 126aa Sv nader beschouwd	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Voeging bij de processtukken	10
4.3 Strekking van artikel 126aa, tweede lid, Sv	11
4.4 Beoordeling of gegevens onder het verschoningsrecht vallen	13
4.5 Geen uitzondering via de 'zeer uitzonderlijke omstandigheden-constructie' bij een niet verdachte geheimhouder	14
4.6 De verdachte geheimhouder	14
4.7 Geen vernietiging van verkeersgegevens	18
5. Het antwoord op de gestelde vraag	19
5.1 Kern van het antwoord	19
5.2 De eerste fase	19
5.3 De tweede fase	20
5.4 Oordeel afhankelijk van de precieze inhoud van de communicatie	23

1. Inleiding

Op 31 juli 2012 werd ons door mevr. [REDACTED], beleidsmedewerker rechercheofficier van justitie bij het functioneel parket in Den Haag, per e-mail met bijlagen een vraag gesteld die betrekking heeft op de toepassing van artikel 126aa Wetboek van Strafvordering (Sv). In de vraag wordt de situatie aan de orde gesteld waarin tijdens een opsporingsonderzoek uit tapinformatie — welke informatie mededelingen behelst gedaan door of aan een tot dan toe niet als verdachte aangemerkte geheimhouder — blijkt dat deze geheimhouder kan worden aangemerkt als medeverdachte in het lopende onderzoek dan wel dat deze geheimhouder zich vermoedelijk schuldig maakt aan andere strafbare feiten. De vraag luidt of op basis van HR 20 april 2010, *LJN* BK3369, *NJ* 2011, 222 met noot M.J. Borgers, de conclusie kan worden getrokken dat de bedoelde informatie niet kan en mag worden gebruikt om de geheimhouder te betrekken in het lopende opsporingsonderzoek, dan wel om (met het oog op de andere strafbare feiten) een opsporingsonderzoek tegen deze geheimhouder te starten.

Als achtergrond van de vraag wordt aangegeven dat in meer strafrechtelijke onderzoeken tijdens het tappen van een verdachte is gebleken dat een tot dan toe niet als verdachte aangemerkte geheimhouder zich mogelijk schuldig (heeft ge)maakt aan strafbare feiten, al dan niet samen met de verdachte. Ook al laat de (tekst van de) gestelde vraag zelf strikt genomen in het midden op welke aansluiting precies wordt getapt, op basis van deze achtergrond moet worden aangenomen dat de vraag als uitgangspunt heeft dat de verdachte (en niet de geheimhouder) wordt getapt en dat pas tijdens die tap verdenkingen ook op de geheimhouder komen te rusten.

De vragensteller gaat zelf al even in op de hiervóór bedoelde conclusie:

“Het is de vraag of die conclusie uit het arrest getrokken kan worden, al was het maar omdat daarmee het verschoningsrecht strafbaar gedrag onttrekt aan opsporing en vervolging en daarvoor is het verschoningsrecht niet in de wet opgenomen. Er valt dan alles te zeggen voor de stelling dat op informatie van of aan een dergelijke (verdachte) geheimhouder het verschoningsrecht niet van toepassing is. In dat geval kan de rechter-commissaris op grond van artikel 126aa, tweede lid, tweede volzin van het Wetboek van Strafvordering worden gevraagd om een machtiging deze informatie toe te voegen aan het dossier.”

2. Artikel 126aa Sv en de artikelen 4 en 4a Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken op hoofdlijnen

2.1 Artikel 126aa, eerste, derde en vierde lid, Sv

De gestelde vraag heeft, zoals gezegd, betrekking op de toepassing van artikel 126aa Sv. Het eerste, derde en vierde lid van dit artikel luiden:

- "1. De officier van justitie voegt de processen-verbaal en andere voorwerpen waaraan gegevens kunnen worden ontleend die zijn verkregen door de uitoefening van een van de bevoegdheden, genoemd in de titels IVa tot en met Vc, dan wel door de toepassing van artikel 126ff, voorzover die voor het onderzoek in de zaak van betekenis zijn, bij de processtukken.
3. De voeging bij de processtukken vindt plaats zodra het belang van het onderzoek het toelaat.
4. Indien geen processen-verbaal van de uitoefening van een van de bevoegdheden, bedoeld in de titels IVa tot en met Vc, dan wel van de toepassing van artikel 126ff, bij de processtukken zijn gevoegd, wordt van het gebruik van deze bevoegdheid in de processtukken melding gemaakt."

Artikel 126aa Sv opent met de hoofdregel. De officier van justitie is verplicht om de in het eerste lid genoemde processen-verbaal en andere voorwerpen bij de processtukken te voegen. Die voeging is echter alleen verplicht voor zover die processen-verbaal en andere voorwerpen voor het onderzoek in de zaak van betekenis zijn. De voeging moet ingevolge artikel 126aa, derde lid, Sv plaatsvinden zodra het belang van het onderzoek het toelaat. Indien geen processen-verbaal van de uitoefening van een van de genoemde bevoegdheden dan wel van de toepassing van artikel 126ff Sv, bij de processtukken zijn gevoegd — omdat zij niet voor het onderzoek in de zaak van betekenis zijn, zo is de gedachte — dan moet niettemin op grond van artikel 126aa, vierde lid, Sv van het gebruik van deze bevoegdheid in de processtukken melding worden gemaakt.

2.2 Artikel 126aa, tweede lid, Sv

Het tweede lid van artikel 126aa Sv luidt:

- "2. Voor zover de processen-verbaal of andere voorwerpen mededelingen behelzen gedaan door of aan een persoon die zich op grond van artikel

218 zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd, worden deze processen-verbaal en andere voorwerpen vernietigd. Bij algemene maatregel van bestuur worden hieromtrent voorschriften gegeven. Voor zover de processen-verbaal of andere voorwerpen andere mededelingen dan bedoeld in de eerste volzin behelzen gedaan door of aan een in die volzin bedoelde persoon, worden zij niet bij de processtukken gevoegd dan na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris.”

Het tweede lid van artikel 126aa Sv bevat aldus een aparte regeling voor processen-verbaal en andere voorwerpen die mededelingen behelzen gedaan door of aan een persoon die, algemeen gesproken, behoort tot de kring van professionele verschoningsgerechtigden op grond van artikel 218 Sv. Deze aparte regeling kent twee situaties. De eerste — behandeld in de eerste volzin van artikel 126aa Sv, tweede lid, Sv — is die waarin de processen-verbaal of andere voorwerpen mededelingen behelzen gedaan door of aan een dergelijke persoon terzake van welke mededelingen deze persoon zich zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd. In deze situatie moeten de processen-verbaal en andere voorwerpen worden vernietigd. De tweede situatie — behandeld in de derde volzin van artikel 126aa Sv, tweede lid, Sv — is die waarin de processen-verbaal of andere voorwerpen mededelingen behelzen gedaan door of aan een dergelijke persoon terzake van welke mededelingen deze persoon zich juist niet zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd. In laatstbedoelde situatie mogen zij alleen bij de processtukken gevoegd na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris.

2.3 Artikel 4 Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken

Op grond van artikel 126aa, tweede lid, tweede volzin, Sv is de in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv geregelde vernietigingsplicht nader uitgewerkt in artikel 4 van het Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken.¹

---

¹ Besluit van 15 december 1999, *Stb.* 1999, 548, zoals gewijzigd bij de Besluiten van 25 november 2008, *Stb.* 2008, 520 en 8 augustus 2011, *Stb.* 2011, 380.

Het eerste lid van laatstgenoemd artikel luidt als volgt:

"1. De opsporingsambtenaar die door de uitoefening van een van de bevoegdheden, genoemd in de titels IVa tot en met Vc van het Wetboek van Strafvordering, kennisneemt van mededelingen waarvan hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze zijn gedaan door of aan een geheimhouder, stelt hiervan de officier van justitie onverwijld in kennis."

Met het eerste lid wordt beoogd te bereiken dat de officier van justitie er door een opsporingsambtenaar onverwijld van op de hoogte raakt dat er mededelingen in het spel zijn die mogelijk de hiervóór bedoelde vernietigingsplicht met zich brengen.

In artikel 4, tweede lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken is het vervolg geregeld:

"2. Indien de officier van justitie vaststelt dat de mededelingen, bedoeld in het eerste lid, mededelingen zijn als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, van het Wetboek van Strafvordering, beveelt hij terstond de vernietiging van de processen-verbaal en andere voorwerpen, voorzover zij deze mededelingen behelzen. Het bevel tot vernietiging is schriftelijk. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt, dat wordt gezonden aan de officier van justitie."

De officier van justitie moet derhalve terstond schriftelijk de vernietiging bevelen van de processen-verbaal en andere voorwerpen voor zover zij naar zijn oordeel mededelingen behelzen gedaan door of aan de hiervoor bedoelde persoon die zich terzake van deze mededelingen zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd.

Het daarop volgende derde lid van artikel 4 Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken bevat een regeling voor een bijzondere situatie:

"3. Indien de mededelingen, bedoeld in het eerste lid, zijn gedaan door of aan een geheimhouder die als verdachte is aangemerkt, wint de officier van justitie het oordeel in van een gezaghebbend lid van de beroepsgroep waartoe de geheimhouder behoort, omtrent de vraag of de mededelingen zijn aan te merken als mededelingen in de zin van artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, van het Wetboek van Strafvordering. Indien de officier van justitie besluit af te wijken van het oordeel van het gezaghebbende lid van de beroepsgroep, wordt dit besluit met redenen omkleed."

Gaat het om mededelingen gedaan door of aan een als verdachte aangemerkte geheimhouder, dan moet de officier van justitie dus het oordeel inwinnen van een gezaghebbend lid van de beroepsgroep waartoe deze persoon behoort, omtrent de vraag of de mededelingen zijn aan te merken als mededelingen terzake waarvan deze persoon zich zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd. Op de officier van justitie rust een motiveringsplicht indien hij besluit af te wijken van het oordeel van het gezaghebbende lid van de beroepsgroep.

2.4 Artikel 4a Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken

Met ingang van 20 augustus 2011 geldt artikel 4a van dit besluit.² Dit betrekkelijk nieuwe artikel betreft het systeem van de zogeheten nummerherkenning³ en luidt als volgt:

1. In afwijking van artikel 4 wordt, indien bij de uitoefening van de bevoegdheid tot het opnemen van telecommunicatie, bedoeld in de artikelen 126m, 126t en 126zg van het Wetboek van Strafvordering, een nummer wordt herkend dat in overeenstemming met het tweede lid is aangemeld, het opnemen van de communicatie onmiddellijk beëindigd en worden uitsluitend de gegevens, bedoeld in artikel 126n, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering verwerkt. Indien communicatie is opgenomen voordat het nummer is herkend, worden de voorwerpen die deze communicatie behelzen onmiddellijk langs geautomatiseerde weg vernietigd.
2. Uitsluitend de in de bij dit besluit behorende bijlage aangewezen nummers kunnen door de orde langs geautomatiseerde weg worden aangemeld bij de in de bijlage aangewezen eenheid van het Korps landelijke politiediensten, ten behoeve van nummerherkenning. De aangemelde nummers worden vernietigd zodra deze niet meer nodig zijn voor dit doel.
3. De korpsbeheerder van het Korps landelijke politiediensten legt gegevens vast over de raadpleging en de vernietiging van de door de orde ten behoeve van nummerherkenning aangemelde nummers. De vastgelegde gegevens worden drie jaar bewaard na de datum van de vastlegging, en vervolgens vernietigd."

---

² Zie het Besluit van 8 augustus 2011, *Stb.* 2011, 380.

³ Over de invoering van dit systeem T. Spronken, 'Nummerherkenning: verslag van een hordeelloop', *Nieuwsbrief Strafrecht* 2010, p. 650-652.

Gebruik van informatie uit getapte geheimhoudersgesprekken jegens de op basis van die informatie verdachte geworden geheimhouder

Het systeem van nummerherkenning is blijkens de omschrijvingen van de begrippen orde, nummer en nummerherkenning in artikel 1, onder d, e en f, van het besluit en blijkens de Nota van toelichting bij het besluit waarbij artikel 4a in het besluit werd ingevoegd, vooralsnog beperkt tot herkenning van nummers van telefoons of faxapparaten die door advocaten worden gebruikt ten behoeve van de dienstverlening als advocaat.

3. Twee opmerkingen voor een beter begrip

Het lijkt ons aangewezen om, voordat wij — na het overzicht op hoofdlijnen in het vorige onderdeel van dit advies — overgaan tot een nadere beschouwing van artikel 126aa Sv voor een (mogelijk) beter begrip van die beschouwing twee opmerkingen te maken.

De eerste opmerking is de volgende. Artikel 126aa Sv heeft blijkens zijn tekst mede betrekking op gegevens verkregen door de uitoefening van de in artikel 126m Sv geregelde bijzondere opsporingsbevoegdheid, te weten het met een technisch hulpmiddel opnemen van communicatie met gebruikmaking van de diensten van een aanbieder van een communicatiedienst. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat aangenomen moet worden dat artikel 126m Sv ook ziet op het direct afluisteren van telefoongesprekken, zoals — tot de inwerkingtreding van artikel 126m Sv — uitdrukkelijk was bepaald in het toenmalige artikel 125g Sv.⁴ Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 126m Sv moet worden afgeleid dat met de gewijzigde redactie geen inhoudelijke wijzigingen zijn beoogd, aldus de Hoge Raad in het betreffende arrest met verwijzing naar enige parlementaire stukken.⁵ Op basis hiervan moet worden aangenomen dat artikel 126aa Sv ook betrekking heeft op gegevens verkregen door het direct afluisteren van telefoongesprekken.

De tweede opmerking is dat volgens rechtspraak van de Hoge Raad de regel geldt dat het afluisteren of opnemen van gesprekken die worden gevoerd door middel van een telefoonaansluiting die door een advocaat in de uitoefening van zijn beroep wordt gebruikt, niet is toegestaan.⁶ Achtergrond hiervan is dat in dat geval moet worden aangenomen dat het besprokene onder het verschoningsrecht van de advocaat valt.⁷ Het

---

⁴ HR 16 juni 2009, *LJN* BH2678, *NJ* 2009, 603 met noot M.J. Borgers (r.o. 4.3).

⁵ *Kamerstukken II* 1992/93, 23251, nr. 3, p. 26 en *Kamerstukken II* 1996/97, 25403, nr. 3, p. 80.

⁶ HR 10 april 1979, *LJN* AC1371, *NJ* 1979, 374 met noot Th.W. van Veen (r.o. 3), HR 29 juni 1993, *LJN* AD1909, *NJ* 1993, 692 met noot A.C. 't Hart (r.o. 6.4 en 6.5), HR 12 september 2006, *LJN* AV6188, *NJ* 2006, 512 (r.o. 3.3) en het in de vraag aan de orde gestelde HR 20 april 2010, *LJN* BK3369, *NJ* 2011, 222 met noot M.J. Borgers (r.o. 3.12.2).

⁷ HR 29 juni 1993, *LJN* AD1909, *NJ* 1993, 692 met noot A.C. 't Hart (r.o. 6.4).

in onderdeel 2 van dit advies aan de orde gekomen systeem van nummerherkenning sluit (waar het de aangemelde nummers betreft) op deze rechtspraak aan. Wanneer de advocaat zelf verdachte is, geldt de zojuist weergegeven regel echter niet.⁸ Dan mag worden afgeluisterd of opgenomen. Het is niet zo dat dat dan alleen in zeer uitzonderlijke gevallen mag.⁹ Op de hier besproken uitzondering (dat bij een verdachte geheimhouder wél kan worden afgeluisterd of opgenomen) sluit aan dat het systeem van nummerherkenning niet functioneert indien een bevel als bedoeld in artikel 126m Sv wordt gegeven ten aanzien van een nummer dat overeenkomt met een aansluitnummer dat op grond van artikel 4a, tweede lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken is aangemeld ten behoeve van nummerherkenning.¹⁰

---

⁸ Na enig 'voorspel' in HR 17 mei 1988, *LJN AD0312, NJ 1989, 439* (r.o. 5.3) en HR 9 juni 1992, *LJN ZC9063, NJ 1992, 776* (r.o. 4.4) — een diffuse koers van de Hoge Raad volgens Borgers in zijn noot onder HR 20 april 2010, *LJN BK3369, NJ 2011, 222* — werd deze uitzondering ronduit erkend in HR 29 juni 1993, *LJN AD1909, NJ 1993, 692* met noot A.C. 't Hart (r.o. 6.4 en 6.5), HR 12 september 2006, *LJN AV6188, NJ 2006, 512* (r.o. 3.3) en het in de vraag aan de orde gestelde HR 20 april 2010, *LJN BK3369, NJ 2011, 222* met noot M.J. Borgers (r.o. 3.12.2). Zie ook G.J.M. Corstens (bewerking door M.J. Borgers), *Het Nederlands strafprocesrecht*, Deventer: Kluwer 2011, p. 443.

⁹ HR 29 juni 1993, *LJN AD1909, NJ 1993, 692* met noot A.C. 't Hart (r.o. 6.6).

¹⁰ Zie de Nota van Toelichting bij het Besluit van 8 augustus 2011, *Stb. 2011, 380*, p. 10, 20 en 21.

4. Artikel 126aa Sv nader beschouwd

4.1 Algemeen

Met de kop van dit hoofdstuk van dit advies wordt mogelijk gesuggered dat artikel 126aa Sv hier aan een uitgebreide beschouwing wordt onderworpen. Dat is niet het geval. Hierna worden slechts enige kernaspecten van artikel 126aa Sv nader belicht zonder dat beoogd is artikel 126aa Sv uitputtend te behandelen.¹¹

4.2 Voeging bij de processtukken

Het eerste lid van artikel 126aa Sv betreft verplichte voeging van de in dat lid genoemde processen-verbaal en andere voorwerpen bij “de processtukken” zonder dat deze processtukken nader worden aangeduid. Dat roept de vraag op over welke processtukken het hier eigenlijk gaat. Naar onze mening moet aangenomen worden dat voeging in ieder geval moet plaatsvinden in de processtukken betreffende de zaak waarin de bijzondere opsporingsbevoegdheid is uitgeoefend (maar wel alleen voor zover de genoemde processen-verbaal en andere voorwerpen voor het onderzoek in die zaak van betekenis zijn en pas zodra het belang van het onderzoek de voeging toelaat). De zojuist gehanteerde woorden “in ieder geval” doen vermoeden dat er nog wel iets meer te zeggen valt. Dat is ook zo. Uiteraard kan zich het geval voordoen dat de genoemde processen-verbaal en andere voorwerpen, althans de gegevens die daaraan kunnen worden ontleend, ook voor het onderzoek in een andere, al lopende of nog te starten, zaak van betekenis zijn. In dat geval kan de officier van justitie onder toepassing van artikel 126dd, eerste lid, onder a, Sv bepalen dat de door aanwending van de bijzondere opsporingsbevoegdheid verkregen gegevens in dat onderzoek in die andere zaak

---

¹¹ Zie uitgebreid over artikel 126aa Sv onder meer G.J.M. Corstens (bewerking door M.J. Borgers), *Het Nederlands strafprocesrecht*, Deventer: Kluwer 2011, p. 519-522, M.L.C.C. de Bruijn-Lückers e.a. (red.), *Sdu Commentaar Strafvordering Vooronderzoek*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2011, onderdeel 64 (p. 275-286)(R. de Bree en A. Verbruggen), C.P.M. Cleiren en M.J.M. Verpalen, *Strafvordering. Tekst & Commentaar*, Deventer: Kluwer 2011, aantekeningen op artikel 126aa Sv (T. Blom) en Melai-Groenhuijsen e.a., *Wetboek van Strafvordering*, Deventer: Kluwer, losbladig, aantekeningen op artikel 126aa Sv (A. Senef).

kunnen worden gebruikt. En dan heeft de officier van justitie ook in dat andere onderzoek te maken (onder meer) met artikel 126aa Sv en zal voeging bij de processtukken in die zaak dienen plaats te vinden zodra het belang van het onderzoek de voeging toelaat.

4.3 Strekking van artikel 126aa, tweede lid, Sv

Mededelingen gedaan door of aan een persoon die zich op grond van artikel 218 Sv zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededeling zou worden gevraagd, worden in beginsel niet bij de processtukken gevoegd en moeten zo spoedig mogelijk worden vernietigd, aldus de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel tot invoering van bijzondere opsporingsbevoegdheden¹² (welk voorstel heeft geleid tot de wet¹³ waarbij artikel 126aa Sv in het wetboek werd ingevoegd). De ratio van deze beperking is, aldus de Memorie van Toelichting, dat het verschoningsrecht anders illusoir zou kunnen worden¹⁴. In de Nota naar aanleiding van het Verslag bij dit wetsvoorstel is de betekenis van artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv met een voorbeeld aldus geconcretiseerd dat indien een advocaat, al dan niet betrokken bij georganiseerde criminaliteit¹⁵, met anderen gesprekken heeft die onder de geheimhoudingsplicht vallen, deze gesprekken niet in het procesdossier terecht mogen komen wat impliceert dat het op de hoogte raken met deze gegevens ook niet de grondslag voor het toepassen van een bijzondere opsporingsbevoegdheid mag zijn. Deze gegevens mogen in het strafproces geen rol spelen.¹⁶

De Hoge Raad bracht, lettend op deze wetsgeschiedenis, de strekking van artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv onder woorden in een zaak waarin voor het bewijs van de invoer van 91 bolletjes cocaïne gebruik was gemaakt van een proces-verbaal met een verklaring van de verdachte over een telefoongesprek tussen hem en de dokterstelefoon:

¹² *Kamerstukken II* 1996/97, 25403, nr. 3, p. 83.

¹³ Wet van 27 mei 1999, *Stb.* 1999, 245.

¹⁴ *Kamerstukken II* 1996/97, 25403, nr. 3, p. 83.

¹⁵ Met de betrokkenheid bij georganiseerde criminaliteit is hier niet bedoeld dat de advocaat zelf verdachte is. Uit het vervolg van de Nota naar aanleiding van het Verslag blijkt dat hier gedacht is aan een professioneel contact tussen de advocaat en een criminele organisatie.

¹⁶ *Kamerstukken II* 1997/98, 25403, nr. 7, p. 76 en 77. In dezelfde lijn *Kamerstukken II* 1997/98, 25403, nr. 7, p. 83 en 84.

“3.5 (...) Aldus behelst dit proces-verbaal een weergave van het gesprek van de verdachte met de dokterstelefoon. Nu de stukken geen aanwijzingen behelzen voor het tegendeel, moet in cassatie ervan worden uitgegaan dat die telefoon werd bediend door een geheimhouder, te weten een arts, dan wel door iemand aan wie een verschoningsrecht toekomt dat is afgeleid van dat van de arts.¹⁷

3.6. Met het in art. 126aa, tweede lid, Sv vervatte voorschrift is beoogd het belang te beschermen dat een ieder de mogelijkheid heeft om vrijelijk en zonder vrees voor openbaarmaking van hetgeen aan - onder anderen - de arts in diens hoedanigheid wordt toevertrouwd, een arts te raadplegen. Het voorschrift strekt ertoe dat gegevens die als gevolg van de toepassing van - onder meer - art. 126m Sv zijn verkregen, onmiddellijk worden vernietigd indien zij vallen onder het verschoningsrecht als bedoeld in art. 218 Sv, zodat is verzekerd dat die gegevens geen deel uitmaken van de processtukken en dat daarop in het verdere verloop van het strafproces, dus ook in het eindonderzoek ter terechtzitting, geen acht wordt geslagen (vgl. HR 12 januari 1999, *LJN* ZD1402, *NJ* 1999, 290¹⁸).

3.7. Uit art. 126aa, tweede lid, Sv vloeit dus voort dat gegevens als in die bepaling bedoeld niet in het strafproces kunnen worden gebruikt. Dat brengt mee dat het Hof het (...) bewijsmiddel niet voor het bewijs had mogen bezigen, voor zover daarin is gerelateerd dat de verdachte tijdens zijn verhoor door de politie is geconfronteerd met de weergave van een telefoongesprek tussen hemzelf en de door hem geraadpleegde dokterstelefoon alsmede hoe hij op die confrontatie heeft gereageerd.¹⁹

Deze lijn is door de Hoge Raad — met overwegingen die overeenkomen met de geciteerde overweging 3.6 — nadien (nog eens) bevestigd voor gesprekken tussen de verdachte en een advocaat.²⁰

---

¹⁷ Legemaate noemt in zijn noot onder het arrest deze aanname van de Hoge Raad juist: “In het algemeen is het zo dat de telefoon van een dokterspost niet wordt bediend door een arts, maar door een triagist. Dat is in de meeste gevallen een doktersassistente of een verpleegkundige met een specifieke opleiding gericht op het inschatten van telefonische verzoeken om hulp op ernst en urgentie.”

¹⁸ Dit arrest (met soortgelijke overwegingen ten aanzien van het voormalige artikel 125h, tweede lid, Sv) heeft betrekking op een zaak waarin voor het bewijs bewijsmiddelen waren gebezigd die de weergave bevatten van telefoongesprekken tussen een medeverdachte en een door hem geraadpleegde advocaat.

¹⁹ HR 2 oktober 2007, *LJN* BA5632, *NJ* 2008, 374 met noot J. Legemaate.

²⁰ HR 16 juni 2009, *LJN* BH2678, *NJ* 2009, 603 met noot M.J. Borgers (r.o. 4.4), HR 20 april 2010, *LJN* BK3369, *NJ* 2011, 222 met noot M.J. Borgers (r.o. 3.11) en HR 11 oktober 2011, *LJN* BR0552, *NJ* 2011, 505 (r.o. 2.3.1).

Aan het voorgaande voegen wij toe dat de in artikel 126aa, tweede lid, Sv en artikel 4 Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken neergelegde regeling algemeen van opzet is. Voor zover deze van belang is voor het afluisteren of opnemen van telefoongesprekken, doet het er niet toe via welke telefoonaansluiting deze gesprekken gevoerd worden.

4.4 Beoordeling of gegevens onder het verschoningsrecht vallen

In onderdeel 2.3 van dit advies kwam al naar voren dat het ter beoordeling van de officier van justitie is of als gevolg van de toepassing van artikel 126m Sv verkregen gegevens vallen onder het verschoningsrecht als bedoeld in artikel 218 Sv. De geheimhouder zelf heeft hier dus geen taak. Dat de geheimhouder zelf hier — anders dan bij doorzoeking en inbeslagneming bij geheimhouders — geen rol heeft, is niet verbazingwekkend. Zou hem hier een rol toegekend worden, dan zou hij op de hoogte raken van het afluisteren of opnemen van zijn communicatie (en dat is doorgaans toch niet de bedoeling).²¹

Ingeval de geheimhouder een advocaat is, is beslissend is of de gesprekken mededelingen inhouden die aan de advocaat als zodanig zijn toevertrouwd, dat wil zeggen mededelingen die aan of door hem zijn gedaan in zijn hoedanigheid van advocaat.²² Daarvan kan alleen sprake zijn bij een advocaat in de normale uitoefening van zijn beroep.²³ Is hier naar het oordeel van de officier van justitie inderdaad sprake van, dan zal, zo volgt uit artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv juncto artikel 4, tweede lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken, terstond schriftelijk vernietiging moeten worden bevolen van de processen-verbaal en andere voorwerpen voor zover zij deze mededelingen

---

²¹ Zie ook de Aanwijzing toepassing opsporingsbevoegdheden en dwangmiddelen tegen advocaten (*Stcrt.* 2011, 4981), p. 6: "Het belangrijke verschil tussen deze 'heimelijke' dwangmiddelen en de hiervoor besproken inbeslagneming is dat de verdachte advocaat geen weet heeft van de toepassing van het dwangmiddel en daarom niet in staat is om zelf op te komen voor zijn verschoningsrecht. Daarmee komt een grotere verantwoordelijkheid bij de officier van justitie te liggen."

²² HR 20 april 2010, *LJN* BK3369, *NJ* 2011, 222 met noot M.J. Borgers (r.o. 3.11).

²³ Zie HR 12 oktober 2010, *LJN* BN0526, *NJ* 2011, 537 met noot J.M. Reijntjes: "5.3.3. Ingevolge art. 218 Sv kan een advocaat zich in rechte op zijn verschoningsrecht beroepen, doch alleen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hem als zodanig is toevertrouwd. Dat houdt in dat een advocaat zich slechts op zijn verschoningsrecht kan beroepen met betrekking tot de wetenschap die hij in de normale uitoefening van zijn beroep heeft verkregen (...)"

behelzen. Zijn de mededelingen naar het oordeel van de officier van justitie niet gedaan aan of door de advocaat in zijn hoedanigheid van advocaat, dan is sprake van de “andere mededelingen” als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, derde volzin, Sv.²⁴ Een vernietigingsbevel mag dan achterwege blijven. Maar in dat geval mogen de processen-verbaal en andere voorwerpen die deze mededelingen behelzen, op grond van deze volzin alleen bij de processtukken worden gevoegd na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris.

4.5 Geen uitzondering via de ‘zeer uitzonderlijke omstandigheden-constructie’ bij een niet verdachte geheimhouder

Indien de geheimhouder ten tijde van het opnemen en afluisteren van de telefoongesprekken zelf géén verdachte is — hetgeen als de ‘normale’ situatie aangemerkt zou kunnen worden — is in artikel 126aa Sv noch in enige andere bepaling voorzien in de mogelijkheid voor de officier van justitie om, al dan niet na machtiging van de rechter-commissaris, onder omstandigheden mededelingen die onder het verschoningsrecht vallen niettemin aan het dossier toe te voegen op de grond dat het belang van de waarheidsvinding — in het onderzoek in de strafzaak waarin het dwangmiddel is toegepast — moet prevaleren boven het belang van het verschoningsrecht.²⁵

De vraag of bij de toepassing van artikel 126aa Sv in deze situatie plaats is voor de ‘zeer uitzonderlijke omstandigheden-constructie’ (waarin het belang dat de waarheid aan het licht komt, moet prevaleren boven het belang van het verschoningsrecht) bekend uit de rechtspraak over artikel 98 Sv met betrekking tot de inbeslagneming en doorzoeking bij geheimhouders, wordt door de Hoge Raad ontkennend beantwoord.²⁶

4.6 De verdachte geheimhouder

Zoals in onderdeel 2.3 van dit advies al aan de orde kwam, bevat het Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken in artikel 4, derde lid, een afzonderlijke regeling voor de situatie waarin de mededelingen

---

²⁴ HR 20 april 2010, *LJN BK3369, NJ 2011, 222* met noot M.J. Borgers (r.o. 3.11).

²⁵ HR 20 april 2010, *LJN BK3369, NJ 2011, 222* met noot M.J. Borgers (r.o. 3.12.3).

²⁶ HR 20 april 2010, *LJN BK3369, NJ 2011, 222* met noot M.J. Borgers (r.o. 3.12.1, 3.12.3 en 3.12.4).

zijn gedaan door of aan een geheimhouder die als verdachte is aangemerkt. Voor toepasselijkheid van deze regeling is (dus) vereist dat de geheimhouder reeds als verdachte is aangemerkt. Pas vanaf dat moment geldt voor de officier van justitie de verplichting om bij zijn beoordeling het oordeel in te winnen van een gezaghebbend lid van de beroepsgroep waartoe de geheimhouder behoort, omtrent de vraag of de mededelingen zijn aan te merken als mededelingen in de zin van artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv. Tot dat moment geldt die verplichting voor hem niet en kan hij zelfstandig zijn beoordeling verrichten. De mogelijke uitkomsten hiervan zijn aan het slot van onderdeel 4.4 van dit advies al beschreven.

Ook in de rechtspraak van de Hoge Raad bestaat, zoals we in onderdeel 3 van dit advies al even zagen, afzonderlijk aandacht voor omgang met de situatie waarin de geheimhouder zelf verdachte is. Het in de vraag aan de orde gestelde arrest bevat onder meer de volgende overwegingen:

“3.12.2. In zijn arrest van 29 juni 1993, NJ 1993, 692²⁷ heeft de Hoge Raad geoordeeld dat onder vigeur van het toen geldende art. 125g Sv de rechter-commissaris niet bevoegd was gesprekken, gevoerd door middel van een telefoonaansluiting welke door een advocaat²⁸ in de uitoefening van zijn beroep wordt gebezigd, af te luisteren en dat die regel niet geldt indien de advocaat zelf verdachte is.

Daarin is met de wet waarbij onder meer art. 126aa Sv is ingevoerd, geen verandering gekomen. Blijkens de totstandkomingsgeschiedenis van die wet zal, als het gaat om mededelingen die zijn gedaan door of aan een geheimhouder die zelf verdachte is, vernietiging van de desbetreffende processen-verbaal achterwege kunnen blijven. Dan zal dus het belang van het vinden van de waarheid in het onderzoek tegen die verdachte geheimhouder - en/of zijn medeverdachten - mogen prevaleren boven het belang van het verschoningsrecht. In dat verband is in art. 4, derde lid, van het Besluit voorzien in waarborgen in het geval het gaat om mededelingen die zijn gedaan door of aan een geheimhouder die zelf verdachte is. In dat geval

---

²⁷ LJN AD1909.

²⁸ Deze zaak betrof een advocaat maar de redenering gaat ook voor andere geheimhouders op.

dient de officier van justitie bij de toepassing van art. 126aa Sv het oordeel van een gezaghebbend lid van de beroepsgroep in te winnen.”²⁹

Na de algemene mededeling dat met de wet waarbij onder meer artikel 126aa Sv werd ingevoerd, geen verandering is gekomen in de onmogelijkheden en mogelijkheden om telefoonaansluitingen van advocaten af te luisteren, oordeelt de Hoge Raad in dit arrest dat als het gaat om mededelingen die zijn gedaan door of aan een geheimhouder die zelf verdachte is, vernietiging van de desbetreffende processen-verbaal achterwege zal kunnen blijven. Sommigen zouden in de verleiding kunnen komen om het arrest aldus te verstaan dat de overweging inzake het achterwege kunnen blijven van vernietiging alleen maar ziet op de in de eerste alinea expliciet genoemde situatie (te weten die van gesprekken, gevoerd door middel van een telefoonaansluiting welke door een advocaat in de uitoefening van zijn beroep wordt gebezigd) en niet ook op andere situaties waarin de verdachte advocaat telefoongesprekken heeft gevoerd. Wij zien echter voor een dergelijke differentiatie geen aanleiding. De overweging inzake het achterwege kunnen blijven van vernietiging is algemeen geredigeerd nu daarin gesproken wordt over “ mededelingen die zijn gedaan door of aan een geheimhouder die zelf verdachte is” (in het bijzonder zonder beperking tot gesprekken gevoerd met bepaalde telefoonaansluitingen) terwijl deze algemene benadering strookt met de aan het slot van onderdeel 4.3 van dit advies besproken algemene opzet van de in artikel 126aa, tweede lid, Sv en artikel 4 Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken neergelegde regeling.

Borgers vindt — in onderdeel 4 van zijn noot onder het arrest van 20 april 2010 — overweging 3.12.2 onduidelijk. De Hoge Raad zou niet aangeven wanneer vernietiging achterwege *kan* blijven en wanneer het belang van waarheidsvinding *mag* prevaleren. De gebezigde formuleringen zouden erop duiden dat het enkele feit dat de geheimhouder zelf verdachte is niet (per definitie) toereikend is voor het achterwege laten van vernietiging. Vooral overweging 3.12.1 waarin wordt aangegeven welke vraag door het cassatiemiddel wordt opgeroepen³⁰, zou erop wij-

²⁹ HR 20 april 2010, *LJN* BK3369, *NJ* 2011, 222 met noot M.J. Borgers (r.o. 3.12.2). In dezelfde zin HR 28 september 2010, *LJN* BM6656, *NJ* 2010, 532 (r.o. 3.4.1).

³⁰ “Het middel roept de vraag op of bij de toepassing van art. 126aa Sv plaats is voor zeer uitzonderlijke omstandigheden waarin het belang dat de waarheid aan het licht

zen dat de Hoge Raad heeft willen aangeven dat het achterwege laten van vernietiging alleen aan de orde is in dezelfde categorie gevallen waarin in het kader van doorzoeking en inbeslagneming doorbreking van het verschoningsrecht aan de orde is, dus in geval van aanwezigheid van zeer bijzondere omstandigheden.³¹ Houdt Borgers nog een kleine slag om de arm, de advocaten Noorduyn en Groendijk lijken in geval van een verdachte geheimhouder zonder meer zeer uitzonderlijke omstandigheden te eisen voor het achterwege laten van vernietiging.³² De omstandigheid dat in de 'normale' situatie (geheimhouder is geen verdachte) geen plaats is voor de 'zeer uitzonderlijke omstandighedenconstructie' leidt deze schrijfsters tot de conclusie dat van zeer uitzonderlijke omstandigheden pas sprake kan zijn indien de geheimhouder in kwestie zelf verdachte is. Maar dat laatste is op zich nog niet (eens) voldoende, aldus Noorduyn en Groendijk.

Ofschoon wij ook wel wat aan te merken hebben op de geciteerde overweging — bijvoorbeeld: hoe kan waarheidsvinding prevaleren boven het verschoningsrecht als dat recht bij een verdachte advocaat zeer wel niet kan bestaan? — gaan wij niet mee met de hiervóór geschetste benadering omdat, kort gezegd, de Hoge Raad aan het achterwege laten van vernietiging niet (expliciet) de eis van zeer bijzondere omstandigheden stelt (zoals Borgers zelf in onderdeel 5 van zijn noot ook aangeeft), deze eis inhoudelijk sterk contrasteert met wat wél uitdrukkelijk in de betreffende overweging is neergelegd en de door Borgers gehanteerde argumenten (over de gebezigde formuleringen en overweging 3.12.1) naar ons oordeel niet zo sterk zijn terwijl Noorduyn en Groendijk

---

komt, moet prevaleren boven het belang van het verschoningsrecht. Een dergelijke doorbreking van het verschoningsrecht was reeds ten tijde van de totstandkoming van art. 126aa Sv in de jurisprudentie van de Hoge Raad aanvaard wat betreft de toepassing van het dwangmiddel van art. 98 Sv (inbeslagneming en doorzoeking bij geheimhouders). Volgens die rechtspraak laten zich in geval van toepassing van art. 98 Sv zeer uitzonderlijke omstandigheden denken, waarin het belang van het verschoningsrecht moet wijken voor het belang dat de waarheid aan het licht komt. Daarbij moet met name worden gedacht aan het geval dat de advocaat verdacht wordt van een ernstig strafbaar feit. Toepassing van dat dwangmiddel zal dan bij voorkeur dienen te geschieden in overleg met de deken van de orde van advocaten in het desbetreffende arrondissement of diens vervanger."

³¹ Zie ook G.J.M. Corstens (bewerking door M.J. Borgers), *Het Nederlands strafprocesrecht*, Deventer: Kluwer 2011, p. 444.

³² C.W. Noorduyn en F.B.W. Groendijk, 'Het niet-vernietigen van geheimhoudersgesprekken: de balans opgemaakt', *Strafblad* 2011, p. 31-38, p. 32.

kennelijk niet eens de mogelijkheid in overweging lijken te willen nemen dat de Hoge Raad ook in de hier bedoelde situatie niet van een 'zeer uitzonderlijke omstandigheden-constructie' wil weten.

Wij lezen de betreffende overwegingen, en ook die in het in noot 29 genoemde arrest van 28 september 2010, zo dat ingeval er sprake is van een verdachte geheimhouder in het bijzonder naleving van artikel 4, derde lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken (en natuurlijk ook van het daaraan ten grondslag liggende artikel 126aa, tweede lid, Sv) moet plaatsvinden. Voorafgaand en tijdens de raadpleging van het gezaghebbend lid van de betreffende beroepsgroep kan vernietiging achterwege blijven. Maar als de officier van justitie, na en mede op basis van de raadpleging, tot het oordeel komt dat het gaat om mededelingen die (toch) onder het verschoningsrecht vallen, dient (uiteraard) op grond van artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv juncto artikel 4, tweede lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken vernietiging plaats te vinden. Wat een en ander voor de aan ons voorgelegde situatie nu concreet betekent — in feite het antwoord op de gestelde vraag — wordt in onderdeel 5 van dit advies nader uitgewerkt.

4.7 Geen vernietiging van verkeersgegevens

Artikel 126aa, tweede lid, Sv schrijft niet de vernietiging voor van zogenaamde verkeersgegevens. Aan de tekst noch aan de geschiedenis van die bepaling valt een verplichting tot vernietiging van dergelijke gegevens te ontlenen. Blijkens een passage uit de geschiedenis van het huidige art. 126n Sv³³ heeft de wetgever geen aanleiding gezien om bij de (herziene) regeling van het vorderen van verkeersgegevens alsnog een dergelijke verplichting in het leven te roepen.³⁴

---

³³ *Kamerstukken II* 2001/02, 28059, nr. 3, p. 19 en 20.

³⁴ In deze zin HR 20 september 2011, *LJN* BP6016, *NJ* 2011, 437 (r.o. 2.6). Zie ook in deze zin (telkens met verwijzing naar het zojuist genoemde arrest) HR 20 september 2011, *LJN* BP5992 (r.o. 2), HR 20 september 2011, *LJN* BP5996 (r.o. 2), HR 20 september 2011, *LJN* BP5997 (r.o. 2), HR 20 september 2011, *LJN* BP5999 (r.o. 3) en HR 20 september 2011, *LJN* BP6017 (r.o. 2). Zie in dezelfde lijn artikel 4a, eerste lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken (inzake nummerherkenning) en de Nota van toelichting bij het Besluit van 8 augustus 2011, *Stb.* 2011, 380 waarbij dit artikel 4a in het Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken werd opgenomen, p. 6 en 7.

5. Het antwoord op de gestelde vraag

5.1 Kern van het antwoord

Uitgaande van de door ons in onderdeel 4.6 van dit advies voorgestane lezing van HR 20 april 2010, *LJN BK3369, NJ 2011, 222* met noot M.J. Borgers — in welke lezing vernietiging bij een verdachte geheimhouder achterwege kan blijven tot de officier van justitie, na en mede op basis van raadpleging van het gezaghebbend lid van de beroepsgroep, (eventueel) oordeelt dat het mededelingen betreft die (toch) onder het verschoningsrecht vallen — luidt het antwoord op de gestelde vraag dat op basis van dit arrest niet de *algemene* conclusie kan worden getrokken dat de in de vraag bedoelde tapinformatie niet kan en mag worden gebruikt om de geheimhouder te betrekken in het lopende opsporingsonderzoek dan wel om een opsporingsonderzoek tegen de geheimhouder te starten. Een dergelijke *algemene* conclusie zou niet juist zijn. De zaken liggen hier namelijk genuanceerd. Er moet onderscheiden worden tussen twee fasen en binnen die fasen tussen verschillende situaties. Omwille van de duidelijkheid schrijven wij de diverse mogelijkheden uit (waardoor hier en daar enige herhaling optreedt).

5.2 De eerste fase

In de eerste fase is de geheimhouder nog niet als verdachte aangemerkt. In deze fase kan niettemin sprake zijn van (tap)informatie die enigszins in de richting wijst van minder eerbare praktijken van de geheimhouder. Artikel 4, derde lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken is hier nog niet in beeld. De officier van justitie zal de in het tweede gedeelte van onderdeel 4.4 van dit advies (vooral met het oog op advocaten) beschreven beoordeling zelfstandig kunnen doen. Beslis-send is dan, zoals al meermalen gezegd, of de gesprekken mededelingen inhouden die aan de geheimhouder als zodanig zijn toevertrouwd, dat wil zeggen mededelingen die aan of door hem zijn gedaan in zijn hoedanigheid van geheimhouder. Daarvan kan, zoals ook reeds gezegd, alleen sprake zijn bij een geheimhouder in de normale uitoefening van zijn beroep. Is dat naar het oordeel van de officier van justitie zo — niettegenstaande het gegeven dat de mededelingen aanwijzingen bevat-

ten voor minder eerbare praktijken van de geheimhouder — dan zal de officier van justitie terstond schriftelijk vernietiging moeten bevelen van de processen-verbaal en andere voorwerpen voor zover zij deze mededelingen behelzen. Zij mogen dan dus ook niet in een onderzoek betrokken worden. Gaat het niet om mededelingen die aan of door hem zijn gedaan in zijn hoedanigheid van geheimhouder — bijvoorbeeld omdat de mededelingen toch wel erg in het teken staan van kennelijke oneerbare praktijken van de geheimhouder — dan is sprake van de zogeheten “andere mededelingen” die, indien van betekenis voor het onderzoek (wat vaak zo zal zijn), in beginsel bij de processtukken gevoegd moeten worden (en wel zodra het belang van het onderzoek het toelaat). Een vernietigingsbevel mag dan achterwege blijven. De processen-verbaal en andere voorwerpen die deze “andere mededelingen” behelzen, mogen alleen bij de processtukken worden gevoegd na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris. Er bestaat geen duidelijk wettelijk beletsel voor het in deze situatie betrekken van de betreffende “andere mededelingen” in een onderzoek. Maar enige voorzichtigheid lijkt wel geboden zolang als de rechter-commissaris nog tot een afwijzing van de machtiging tot voeging bij de processtukken kan komen. Deze afwijzing zal immers gebaseerd kunnen zijn op diens oordeel dat de mededelingen wél onder het verschoningsrecht vallen. En als de rechter-commissaris eenmaal de machtiging heeft afgewezen om deze reden, lijkt het ons, gelet op de in onderdeel 4.3 van dit advies besproken rechtspraak van de Hoge Raad, ongeoorloofd om de betreffende mededelingen in een onderzoek te betrekken. Voor zover geen voeging bij de processtukken plaatsvindt, zal het bepaalde in artikel 126cc, eerste lid, Sv moeten worden nageleefd: zolang de zaak niet is geëindigd moet de officier van justitie de processen-verbaal en andere voorwerpen bewaren en ter beschikking van het onderzoek houden.

5.3 De tweede fase

De tweede fase loopt vanaf het moment dat de geheimhouder op basis van de (tap)informatie als verdachte wordt aangemerkt. Vanaf dat moment is sprake van mededelingen gedaan door of aan een als verdachte aangemerkte geheimhouder. Bij de beoordeling door de officier van justitie of het gaat om mededelingen als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv, zal de officier van justitie daarom het oordeel moeten inwinnen van een gezaghebbend lid van de beroepsgroep waartoe

de geheimhouder behoort. Bij advocaten is dit in de praktijk de Deken van de lokale Orde van Advocaten. De officier van justitie dient hem dus de vraag voor te leggen of hij van oordeel is dat het mededelingen betreft als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv d.w.z. mededelingen gedaan door of aan een persoon die zich op grond van artikel 218 Sv zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd.³⁵

Het gezaghebbend lid van de beroepsgroep kan van oordeel zijn dat het dergelijke mededelingen betreft. Indien de officier van justitie dit oordeel volgt (++ dus), dient hij terstond vernietiging te bevelen. De mededelingen mogen dan dus ook niet in een onderzoek betrokken worden.

Indien de officier van justitie echter besluit af te wijken van het oordeel van het gezaghebbende lid van de beroepsgroep (+- dus), moet hij dit besluit op grond van artikel 4, derde lid, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken motiveren. In dat geval is in de visie van de officier van justitie sprake van de zogeheten “andere mededelingen” en kan vernietiging achterwege blijven. Voor zover de betreffende processen-verbaal en andere voorwerpen voor het onderzoek in de zaak van betekenis zijn moeten zij in beginsel bij de processtukken gevoegd worden (en wel zodra het belang van het onderzoek het toelaat). “In beginsel” want de hier bedoelde processen-verbaal en andere voorwerpen mogen pas bij de processtukken worden gevoegd na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris. Er bestaat geen duidelijk wettelijk beletsel voor het in deze situatie betrekken van de betreffende “andere mededelingen” in een onderzoek. Maar enige voorzichtigheid lijkt wel geboden zolang als de rechter-commissaris nog tot een afwijzing van de machtiging tot voeging bij de processtukken kan komen. Deze afwijzing zal immers gebaseerd kunnen zijn op diens oordeel dat de mededelingen wél onder het verschoningsrecht vallen. En als de rechter-commissaris eenmaal de machtiging heeft afgewezen om deze reden, lijkt het ons, gelet op de in onderdeel 4.3 van dit advies besproken rechtspraak van de Hoge Raad, ongeoorloofd om de betreffende mededelingen in een onderzoek te betrekken. Voor zover geen voeging bij de processtuk-

---

³⁵ Over de te volgen procedure en mogelijke uitkomsten daarvan ook M.L.C.C. de Bruijn-Lückers e.a. (red.), *Sdu Commentaar Strafvordering Vooronderzoek*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2011, onderdeel I.64 (R. de Bree en A. Verbruggen), paragraaf C.6.4, p. 284 en 285.

ken plaatsvindt, zal het bepaalde in artikel 126cc, eerste lid, Sv moeten worden nageleefd: zolang de zaak niet is geëindigd moet de officier van justitie de processen-verbaal en andere voorwerpen bewaren en ter beschikking van het onderzoek houden.

Het gezaghebbend lid van de beroepsgroep kan van oordeel zijn dat het géén mededelingen betreft als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv. Indien de officier van justitie hetzelfde oordeel is toegegaan (-- dus), is in de visie van beiden sprake van “andere mededelingen” in de zin van artikel 126aa, tweede lid, tweede volzin, Sv en kan vernietiging achterwege blijven. Voor zover de betreffende processen-verbaal en andere voorwerpen voor het onderzoek in de zaak van betekenis zijn moeten zij in beginsel bij de processtukken gevoegd worden (en wel zodra het belang van het onderzoek het toelaat). “In beginsel” want de hier bedoelde processen-verbaal en andere voorwerpen mogen pas bij de processtukken worden gevoegd na voorafgaande machtiging door de rechter-commissaris. Er bestaat geen duidelijk wettelijk beletsel voor het in deze situatie betrekken van de betreffende “andere mededelingen” in een onderzoek. Maar enige voorzichtigheid lijkt wel geboden zolang als de rechter-commissaris nog tot een afwijzing van de machtiging tot voeging bij de processtukken kan komen. Deze afwijzing zal immers gebaseerd kunnen zijn op diens oordeel dat de mededelingen wél onder het verschoningsrecht vallen. En als de rechter-commissaris eenmaal de machtiging heeft afgewezen om deze reden, lijkt het ons, gelet op de in onderdeel 4.3 van dit advies besproken rechtspraak van de Hoge Raad, ongeoorloofd om de betreffende mededelingen in een onderzoek te betrekken. Voor zover geen voeging bij de processtukken plaatsvindt, zal het bepaalde in artikel 126cc, eerste lid, Sv moeten worden nageleefd: zolang de zaak niet is geëindigd moet de officier van justitie de processen-verbaal en andere voorwerpen bewaren en ter beschikking van het onderzoek houden.

Ten slotte is ook nog (theoretisch) mogelijk dat het gezaghebbend lid van de beroepsgroep van oordeel is dat het géén mededelingen betreft als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, Sv terwijl de officier van justitie van oordeel is dat dit juist wél het geval is (-+ dus). In dat geval dient vernietiging plaats te vinden en kan de tapinformatie dus op geen enkele wijze gebruikt worden.

5.4 Oordeel afhankelijk van de precieze inhoud van de communicatie

Welk oordeel omtrent het verschoningsrecht uit de bus dient te rollen, is niet *in algemene zin* aan te geven.

Algemeen gezichtspunt bij de beoordeling zal moeten zijn dat het verschoningsrecht van de geheimhouder er (uiteraard) niet toe mag dienen om door hem gepleegde strafbare feiten te bemantelen.³⁶ Dat neemt niet weg dat goed gekeken moet worden naar de precieze inhoud van de communicatie. Het gaat te ver om *in algemene zin* te stellen dat als uit deze communicatie blijkt dat (ook) de geheimhouder niet 'zuiver op de graat' is, alle in de communicatie gedane mededelingen dús niet onder zijn verschoningsrecht vallen. Indien sprake is van deelname aan de communicatie door de geheimhouder binnen de context van een normale beroepsuitoefening waarbij slechts een enkele opmerking in de marge een duidelijke aanwijzing inhoudt dat (ook) de geheimhouder zich aan strafbare feiten schuldig maakt, gaat het oordeel dat alle mededelingen door of aan hem niet onder diens verschoningsrecht vallen, te ver. Alleen met die enkele opmerking zou dat het geval kunnen zijn. Maar ook al valt die enkele opmerking buiten het verschoningsrecht, dan nog heeft het OM daar weinig aan indien die enkele opmerking zo nauw verweven is met andere opmerkingen dat die er als het ware niet uit losgeweekt kan worden. De officier van justitie, en in voorkomende

---

³⁶ Vgl. HR 26 mei 2009, *LJN* BG5979, *NJ* 2009, 263 met noot J. Legemaate: "2.6.4. (...) Dan zal zwaarder kunnen wegen dat het verschoningsrecht niet ertoe mag dienen om de waarheid te bemantelen in een tegen de verschoningsgerechtigde arts zelf ingestelde strafvervolging en dat - indien het gaat om verdenking van een jegens een patiënt gepleegd delict - patiënten in het algemeen erop moeten kunnen vertrouwen dat bij een ernstig vermoeden van verwijtbaar ondeskundig handelen van een arts de gegevens die - veelal verplicht - met betrekking tot de medische behandeling in het medisch dossier zijn vastgelegd, voor onderzoek door de justitiële autoriteiten beschikbaar zijn (...)". In dezelfde lijn eerder al HR 21 oktober 2008, *LJN* BD7817, *NJ* 2008, 630 (r.o. 3.4) met noot J. Legemaate. Deze annotator schrijft in onderdeel 8 van zijn noot: "Het druipt in tegen het rechtsgevoel dat een hulpverlener die wordt verdacht van een ernstig strafbaar feit tegen zijn patiënt zich ter voorkoming van een strafrechtelijk onderzoek beroept op zijn verschoningsrecht." Zie ook alinea 11 van de conclusie van AG Wortel vóór HR 14 juni 2005, *LJN* AT4418, *NJ* 2005, 353, alinea 13 van de conclusie van AG Vellinga vóór HR 21 oktober 2008, *LJN* BD7817, *NJ* 2008, 630 met noot J. Legemaate, alinea 17 van de conclusie van AG Vellinga vóór HR 30 oktober 2007, *LJN* BA5611, *NJ* 2008, 115 met noot T.M. Schalken en alinea 3.15 van de conclusie van AG Bleichrodt vóór HR 27 mei 2008, *LJN* BC1370.

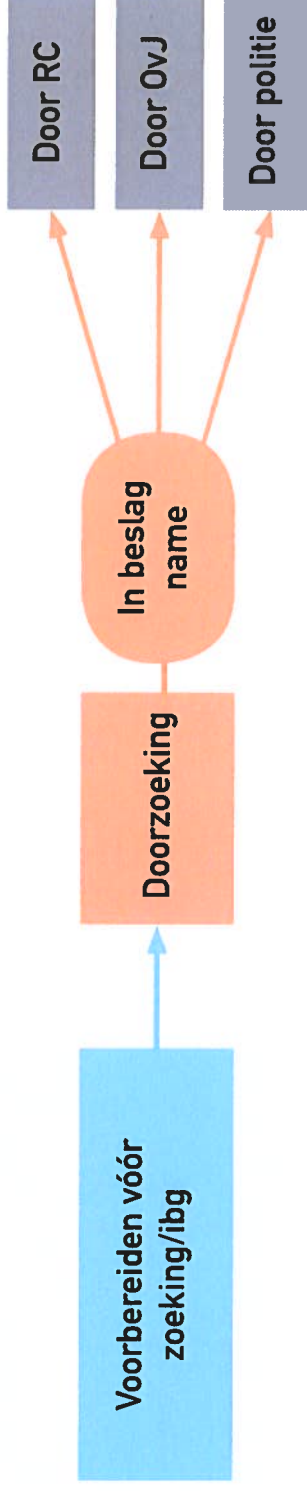
Gebruik van informatie uit getapte geheimhoudersgesprekken jegens de op basis van die informatie verdachte geworden geheimhouder

gevallen het gezaghebbende lid van de beroepsgroep waartoe de geheimhouder behoort, moeten m.a.w. heel precies kijken.

Document 10

ZOEKING
GH GEGEVENS

FYSIEKE DOCUMENTEN IN BESLAG NEMEN

Beantwoord de volgende vragen:

1. Wat zoek je?
2. Wat kun je aantreffen?
3. Is er een andere mogelijkheid om de gevraagde informatie te verkrijgen?
  - Heb je GH-rijtje paraat.
  - In het draaiboek is altijd een paragraaf GH opgenomen
  - Bespreek evt. GH vóór met RC

Bij aanvang zoeking stelt RC/OvJ/HOvJ altijd de vraag of er wapens, geld, waardevolle zaken en GH-stukken aanwezig zijn.

Uitgangspunt:

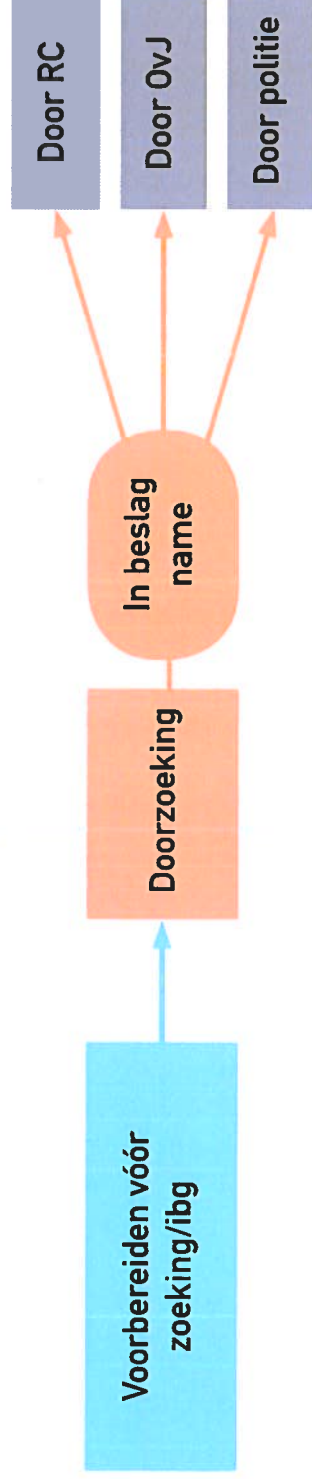
Geheimhouder bepaalt zelf dat hij geheimhouder is

Bij een RC-zoeking is de RC in charge voor GH-stukken (niet de zaaksOvJ). RC ontvangt stukken en beslist over status GH.

Als RC niet aanwezig is, gaan mogelijke GH-stukken in een envelop. Niemand leest de stukken, ook de zaaksOvJ niet. Deze envelop wordt zo snel mogelijk in handen gesteld van de GH-medewerker.

ZOEKING
GH GEGEVENS

DIGITALE GEGEVENS EN DOCUMENTEN IN BESLAG NEMEN

Beantwoord de volgende vragen:

1. Wat zoek je?
2. Wat kun je aantreffen?
3. Is er een andere mogelijkheid om de gevraagde informatie te verkrijgen?
  - Heb je GH-rijtje paraat.
  - In het draaiboek is altijd een paragraaf GH opgenomen
  - Bespreek evt. GH vóór met RC

Stem bij netwerkzoeking af met cyberovj/secretaris

Bij aanvang zoeking stelt RC/OvJ/H0vJ altijd de vraag of er wapens, geld, waardevolle zaken en GH-stukken aanwezig zijn.

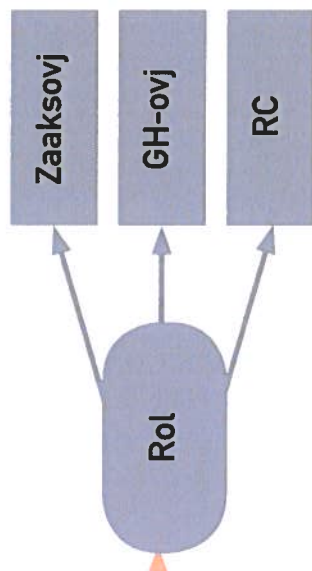
Uitgangspunt:
Geheimhouder bepaalt zelf dat hij geheimhouder is

TDO maakt een image en past GH-filter toe, zodat de vooraf als GH aangemerkte personen/gegevens niet zichtbaar worden opgenomen in de werkkopie. De werkkopie is voor het tactisch team en de zaaksovj.

De inhoud van het uitgefilterde materiaal wordt - indien nodig - alleen bekeken door GH-medewerker en GH-ovj. Indien sprake is van GH-info dan blijft het materiaal ontoegankelijk voor team en zaaksovj. Indien geen sprake is van GH-info dan wordt het materiaal toegevoegd/toegankelijk gemaakt in de werkkopie.

COMMUNICATIE TAPPEN

Tijdens het opnemen van de communicatie

Vorbereiden vóór tap gezet wordt

- Beantwoord de volgende vragen:
1. Wie tap je?
  2. Welke overige personen en GH kun je verwachten?
  3. Vul NOVA-lijst evt. aan met de onder 2. gevraagde gegevens.
  4. Generiek bevel nodig? Regel dat bij de eerste tap.

- De NOVA-nummers en toegevoegde nummers worden uitgefilterd en niet beluisterd door de tapmedewerkers.
- Indien tapmedewerker een GH denkt aan te treffen dan zet hij/zij dat direct door naar de GH-medewerker.
- CICT-bevraging (laten) doen.

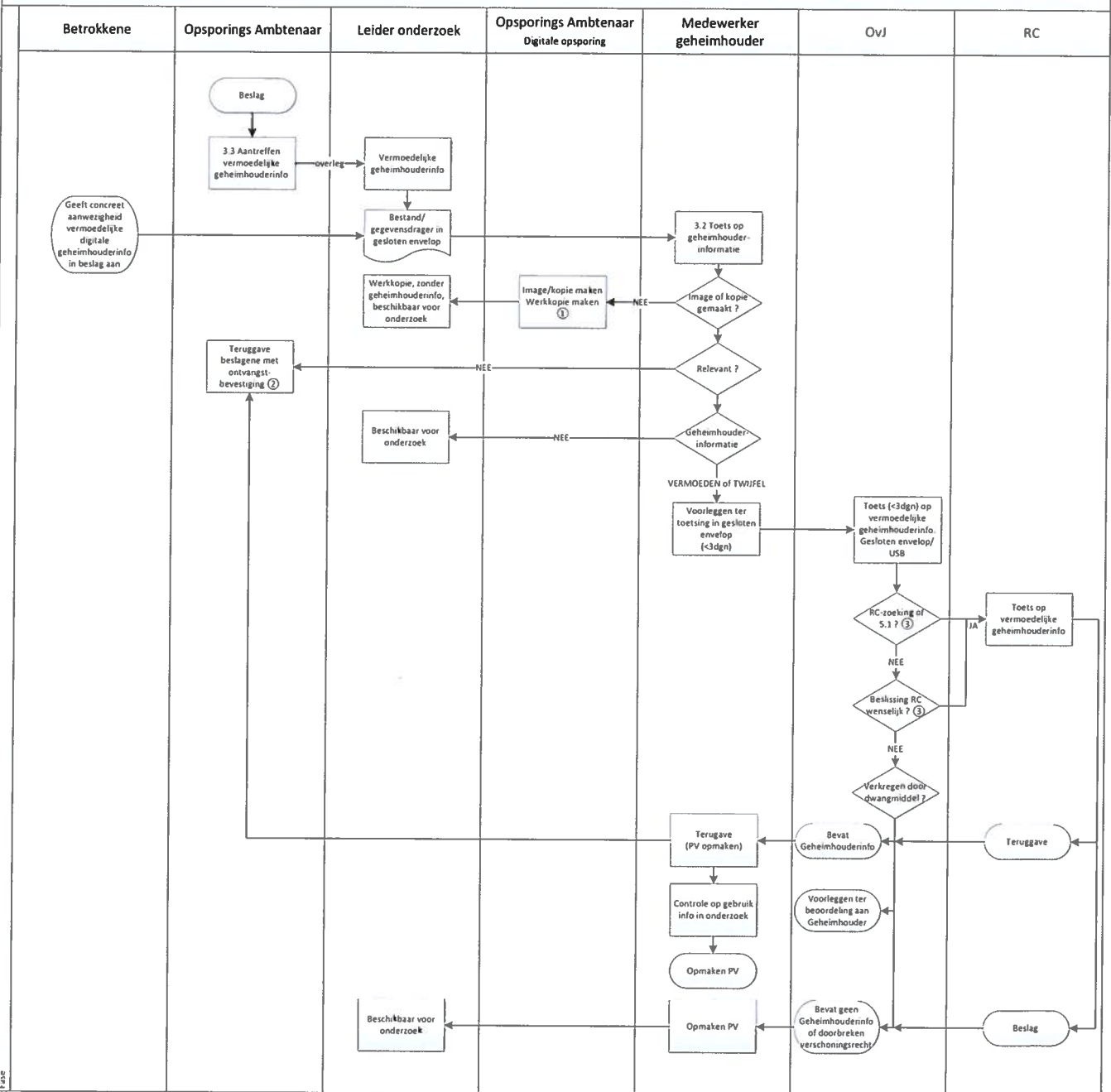
Door gebruik van de NOVA-lijst worden deze nummers/communicatie niet vastgelegd.

GH-medewerker legt de zakelijke informatie uit de tap (dus geen inhoud) voor aan de zaaksovj.

Zaaksovj kan advies vragen aan GH-ovj.

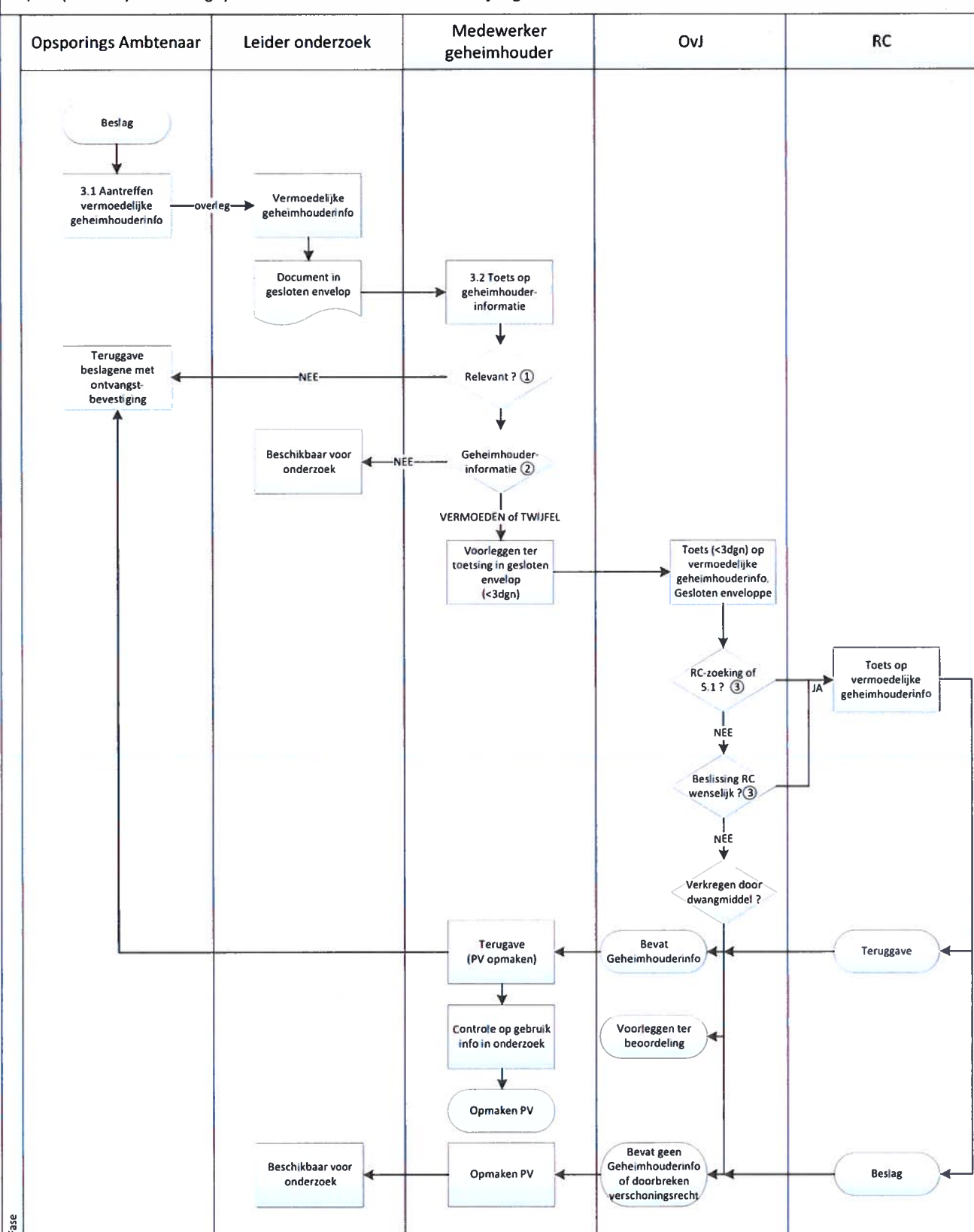
Document 11

3.3/3.4 (verdere)Verwerking digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie

1 Let op dat uitrijzingen niet vervallen.
 2 Teruggave kan alleen indien de hele gegevensdrager wordt teruggave. Losse bestanden kun je ontoegankelijk maken.
 3 Let op: het is altijd een beslissing van de RC, want de RC is de enige autoriteit die mag beoordelen of het een geheimhoudersstuk is en/of een object of instrument van het strafbare feit en/of GH terecht een beroep doet op zijn verschoningsrecht.

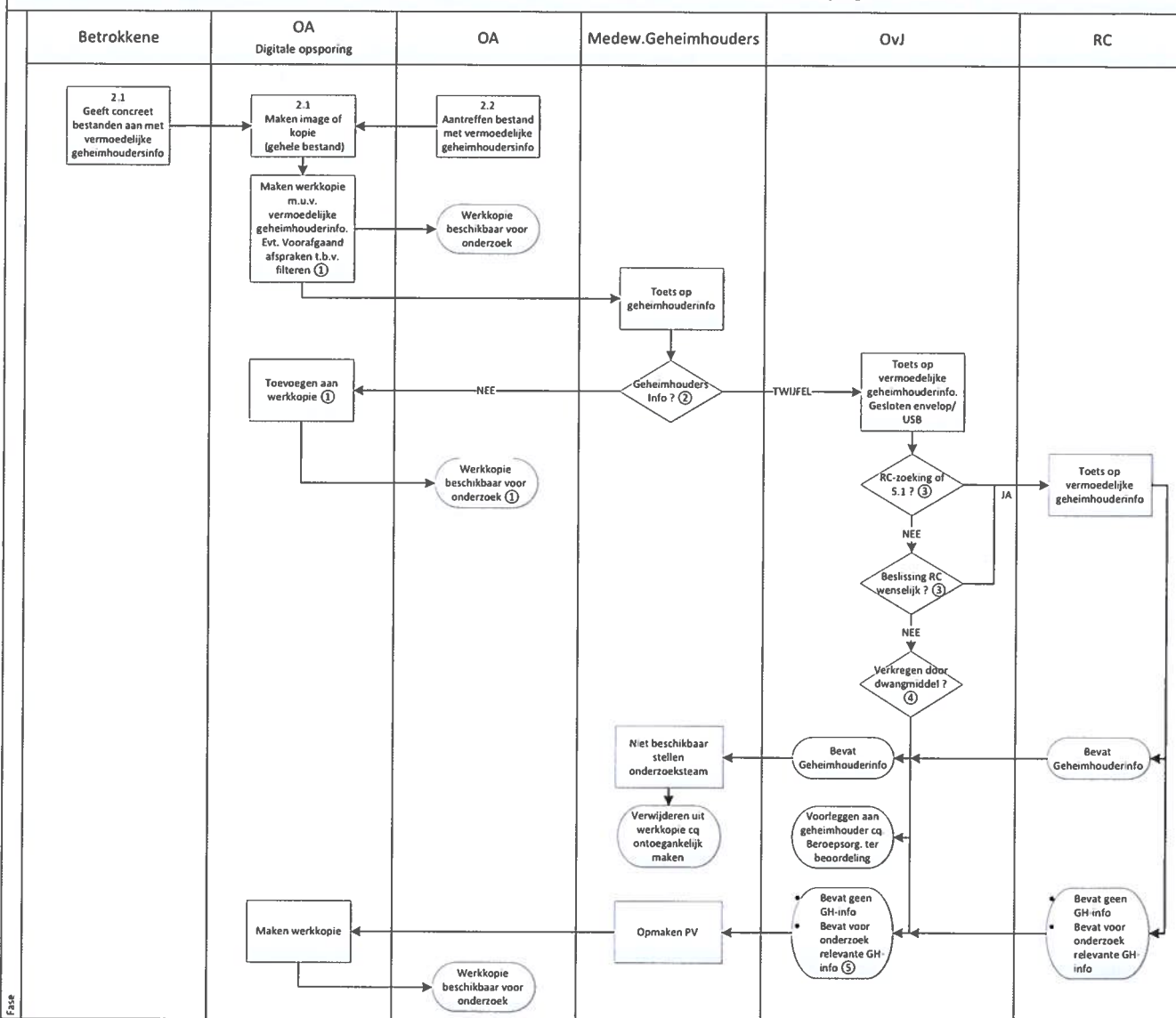
3.1/3.2 (verdere)Verwerking fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie

Fase

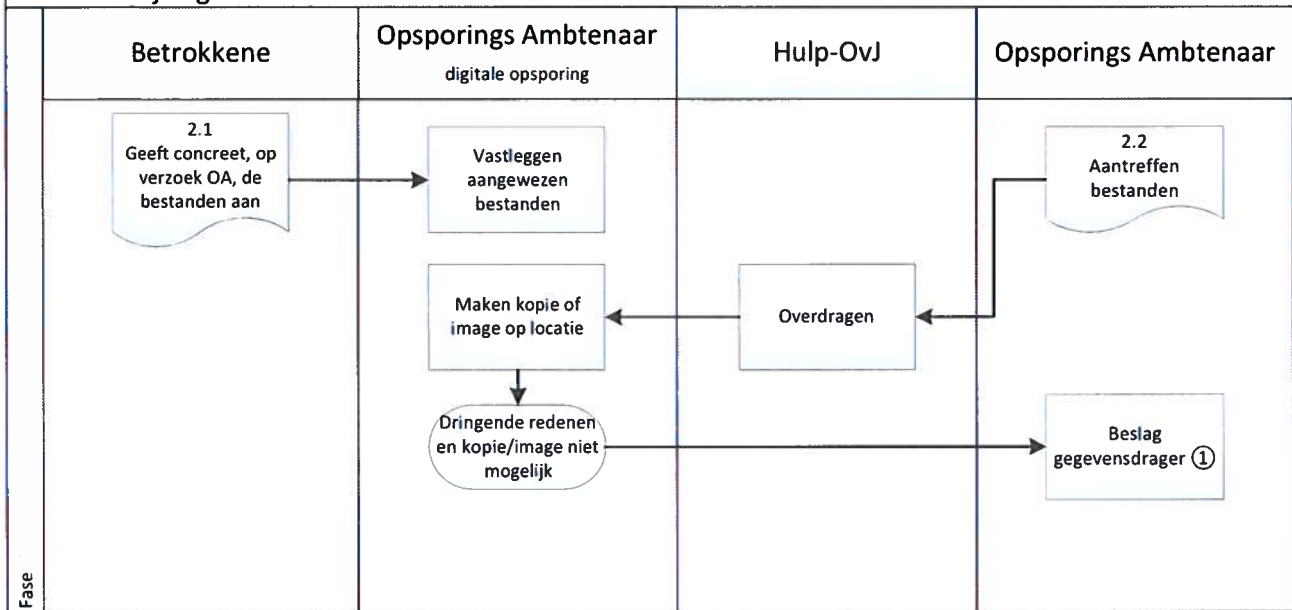
① Dit is het toetsmoment om te voorkomen dat niet-relevante stukken naar de RC gaan.
 ② Indien er geen discussie is.
 ③ Let op: het is altijd een beslissing van de RC; want de RC is de enige autoriteit die mag beoordelen of het een geheimhoudersstuk is en/of een object of instrument van het strafbare feit en/of GH terecht een beroep doet op zijn verschoningsrecht.

2.2 Verdere verwerking van de tijdens doorzoeking aangewezen of aangetroffen digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie

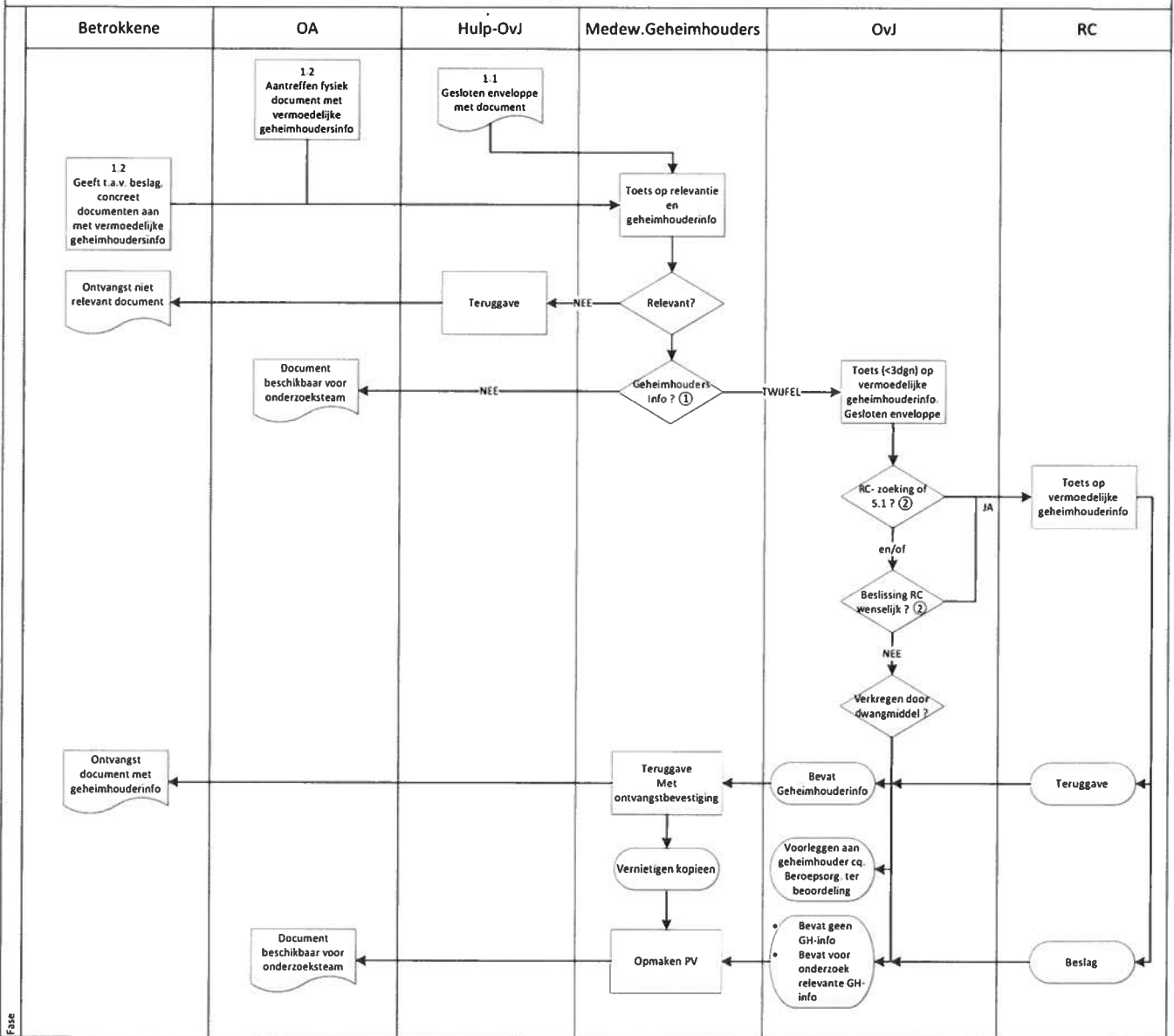
① De geheimhoudersinfo moet je laten uitrijzen dat betekent dat deze info ontoegankelijk wordt gemaakt in de originele image. De werkkopie wordt altijd exclusief uitrijzing aan het team ter beschikking gesteld.
 ② Dit betreft het standpunt van de geheimhouder.
 ③ Let op: het is altijd een beslissing van de RC: want de RC is de enige autoriteit die mag beoordelen of het een geheimhoudersstuk is en/of een object of instrument van het strafbare feit en/of GH terecht een beroep doet op zijn verschoningsrecht.
 ④ In de regel is dit niet van belang.
 ⑤ Dit is de toets van de RC die via de OvJ wordt uitgezet.

2.1 Verwerking van aangewezen/aangetroffen digitale bestanden tijdens doorzoeking met vermoedelijke geheimhouderinformatie

① Laat dan PV bevindingen opmaken waaruit blijkt dat bij nader onderzoek aan de gegevensdrager het verschoningsrecht zoveel mogelijk wordt gerespecteerd bijvoorbeeld door een scan of schoning op steekwoorden (de verdediging mag ook steekwoorden opgeven).

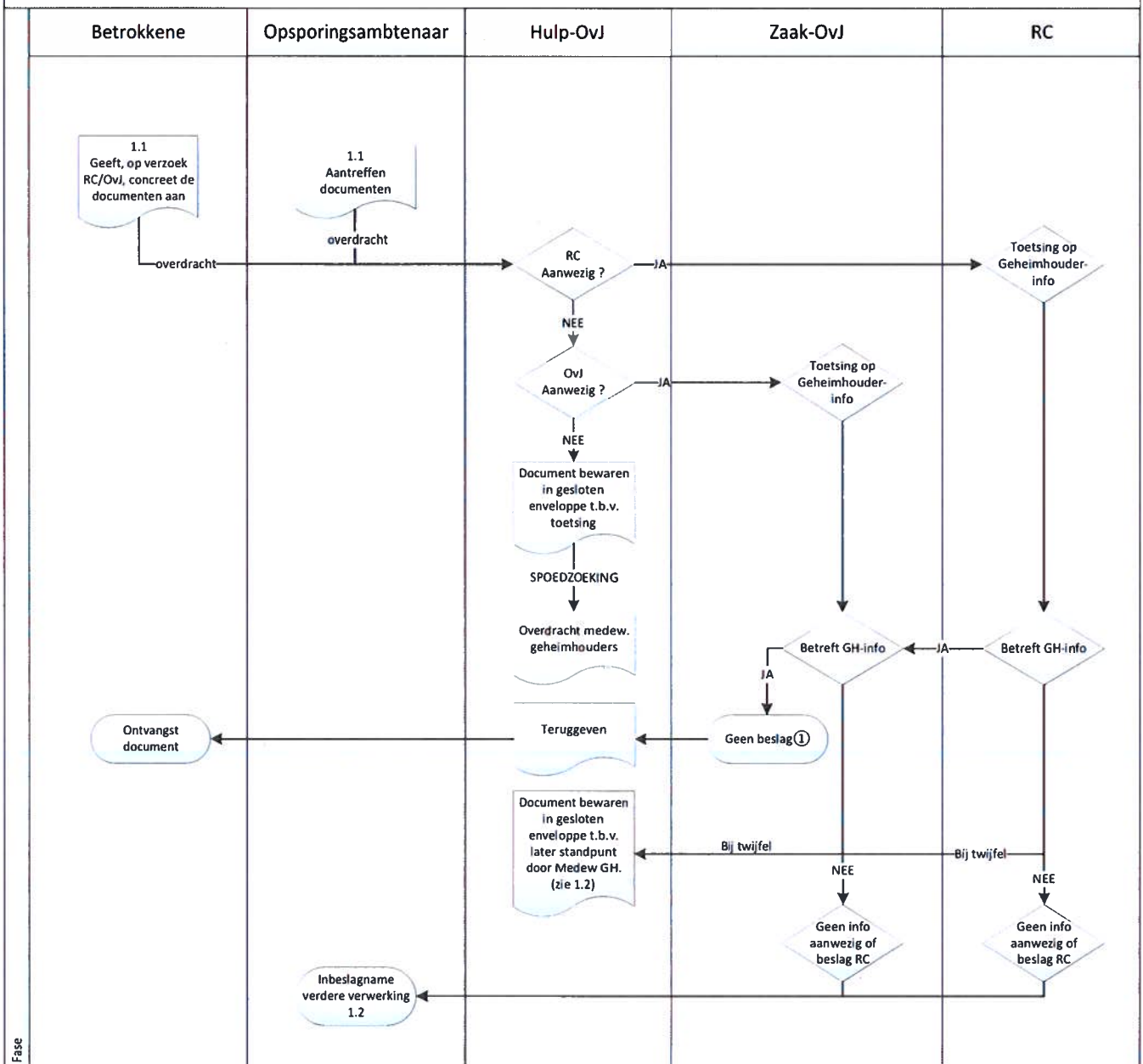
1.2 Verwerking van de tijdens doorzoeking aangewezen of aangetroffen fysieke documenten met geheimhouderinformatie

Fase

① Het is aan de geheimhouder zelf om te bepalen of sprake is van geheimhouderinfo. Zie HR 16 oktober 2018. Voeg het stuk alleen aan het dossier toe als het aantoonbaar niet een document is dat onder het verschoningsrecht valt.
 ② Let op: het is altijd een beslissing van de RC, want de RC is de enige autoriteit die mag beoordelen of het een geheimhoudersstuk is en/of een object of instrument van het strafbare feit en/of GH terecht een beroep doet op zijn verschoningsrecht.

1.1 Aantreffen van fysieke documenten met geheimhouderinformatie tijdens doorzoeking

① Op dit moment kun je toetsen of het beslag wel/geen voorwerp is van het strafbare feit. Als het stuk (mede) gebruikt is voor het strafbare feit dan moet het verzegeld worden en zal de RC toetsen.

Document 12

HANDLEIDING

VERWERKING GEHEIMHOUDERINFORMATIE AANGETROFFEN IN INBESLAGGENOMEN VOORWERPEN EN IN DIGITALE BESTANDEN.

Doel handleiding

Vanuit de opsporing bestaat er grote behoefte aan een eenduidige handleiding¹ waarin stapsgewijs staat omschreven hoe er dient te worden omgegaan met aangetroffen geheimhouderinformatie, met name in onderzoeken waarbij er sprake is van grote hoeveelheden inbeslaggenomen administratie. Deze geheimhouderinformatie kan aangetroffen worden in fysieke vorm (in de papieren administratie) of op gegevensdragers in digitale bestanden.

Met deze handleiding (opgesteld door het FP en na consultatie in het land vastgesteld door de Landelijke Vergadering van Recherche Officiëren) wordt in deze behoefte voorzien.

In deze handleiding zijn met name randvoorwaardelijke aspecten opgenomen die betrekking hebben op de uitzonderlijke situatie dat er vermoedelijke geheimhouderinformatie wordt aangetroffen in fysieke documenten en/of digitale bestanden. Zo zijn rollen beschreven en worden geen specifieke functionarissen genoemd. De rol van officier van justitie kan vervuld worden door een zaakofficier van justitie, maar ook door een officier van justitie die niet betrokken is bij het opsporingsonderzoek/de strafzaak. Hoewel het aan de OM-onderdelen zelf is om daar een invulling aan te geven, wordt aanbevolen om de toets van (vermoedelijke) geheimhouderinformatie door een niet bij het opsporingsonderzoek/de strafzaak betrokken officier van justitie te laten verrichten.

Wettelijke bepalingen

Alvorens stapsgewijs de procedure te beschrijven worden hieronder de toepasselijke wettelijke bepalingen, besluiten en aanwijzingen op een rij gezet.

- Van toepassing zijn de artikelen 94 Sv, 96a lid 3 Sv, 98 Sv, 104 lid 2 Sv, 105 Sv, 110 Sv, 125i Sv, 125l Sv, 126aa Sv, 126c en 126d Sv, 218 Sv,
- Aanwijzing inbeslagneming (artikel 94 Sv) (2012A008)
- Instructie vernietiging geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders (2011I002)².
- Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken
(*Besluit van 15 december 1999, houdende regels ter uitvoering van de artikelen 126aa, tweede lid, en 126cc, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering (Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken)*)

---

¹ De afdeling wet- en regelgeving van het parket generaal is belast met de coördinatie van de beleidsregels. Sinds juli 2013 zijn er nog drie categorieën beleidsregels, te weten aanwijzingen, richtlijnen voor strafvordering en instructies. Handleidingen veelal inhoudende vakinformatie worden niet langer als beleidsregel aangemerkt. Deze worden bijgehouden door de experts en zijn op JKS onder 'expertise' te vinden. Deze handleiding is ook daar te vinden.

² In de Instructie is onder het kopje "Geheimhouderinformatie in inbeslaggenomen mobiele telecommunicatie apparatuur (SMS berichten)" beschreven hoe om te gaan met mogelijke geheimhouderinformatie in inbeslaggenomen (mobiele) telefoons. De daarin opgeslagen berichten en data kan geheimhouderinformatie bevatten. Voor dergelijke situaties wordt verwezen naar deze Instructie.

Definities

De in deze Handleiding gebruikte definities zijn:

Geheimhouders

Personen als bedoeld in artikel 218 van het Wetboek van Strafvordering : “zij die uit hoofde van hun stand, hun beroep of hun ambt tot geheimhouding verplicht zijn, doch alleen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hen als zodanig is toevertrouwd”. Het betreft (onder meer) de arts en andere geneeskundige beroepsbeoefenaren zoals apothekers, verpleegkundigen, specialisten, verloskundigen, tandartsen etc., de geestelijke, de advocaat, de notaris, de juridisch medewerker van het Juridisch Loket, de reclasseringsmedewerker (behalve als voorlichter van de rechter), de journalist (ter afscherming van zijn bron).

Afgeleid geheimhouders

Medewerkers van een van de genoemde geheimhouders, zoals de secretaresse van een advocaat, de doktersassistente en de medewerker van een notaris. Maar ook deskundigen die ter ondersteuning door een geheimhouder in zijn taakuitoefening worden ingeschakeld, bijv. een fiscaal adviseur die wordt ingeschakeld door een advocaat.

Geheimhouderinformatie

Tegen de achtergrond van deze handleiding wordt onder geheimhouderinformatie verstaan: Alle informatie, vastgelegd in fysieke documenten en/of in digitale bestanden, afkomstig van of bestemd voor geheimhouders of afgeleid geheimhouders die wordt verstrekt of ontvangen in het kader van de beroepsuitoefening.

Vermoedelijke geheimhouderinformatie

Indien concrete feiten en omstandigheden er op wijzen dat er sprake kan zijn van informatie afkomstig van of bestemd voor een geheimhouder of afgeleid geheimhouder, wordt die informatie in deze handleiding aangeduid als vermoedelijke geheimhouderinformatie

Medewerker geheimhouders

Een opsporingsambtenaar die werkzaamheden verricht in het kader van de verwerking van de geheimhouderinformatie. Deze opsporingsambtenaar maakt geen deel uit van het onderzoeksteam en verricht ook geen opsporingshandelingen binnen het onderzoek.

De Procedure bij aantreffen van geheimhouderinformatie.

1. Aantreffen van fysieke documenten tijdens doorzoeking

1.1

Verwerking van fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie tijdens doorzoeking woning of (bedrijfs)pand

1.

10.2.c
2.

[Redacted text block containing numbered items 3 through 8]

10.2.c

1.2

Verdere verwerking van de tijdens de doorzoeking aangewezen of aangetroffen fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie door medewerker geheimhouders

Opm: voor de verdere verwerking van de overige fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie, dus niet aangewezen of aangetroffen tijdens een doorzoeking, wordt verwezen naar paragraaf 3.

1. [Redacted text block]

2. [Redacted text block]

10.2.c

3. [Redacted text block]

10. [redacted] 10.2.c
- 10 [redacted]
- 11 [redacted]
- 12 [redacted]

2. Aantreffen van digitale bestanden tijdens doorzoeking

2.1

Verwerking van digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie tijdens doorzoeking woning of (bedrijfs)pand

1. [redacted] 10.2.c
2. [redacted]
3. [redacted]
4. [redacted]
5. [redacted]

2.2

Verdere verwerking van de tijdens de doorzoeking aangewezen of aangetroffen digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie door de met de digitale opsporing belaste opsporingsambtenaar en de medewerker geheimhouders

Opm: voor de verdere verwerking van de overige digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie, dus niet aangewezen of aangetroffen tijdens de doorzoeking, wordt verwezen naar paragraaf 3.

1. [Redacted]
2. [Redacted]
3. [Redacted]
4. [Redacted]
5. [Redacted]
6. [Redacted]
7. [Redacted]
8. [Redacted]

10.2.c

[Redacted text block]

10.2.c

- 9. [Redacted text]
- 10. [Redacted text]
- 11. [Redacted text]

3. Procedure na verkrijging fysieke documenten en digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie, anders dan na doorzoeking van woning of (bedrijfs)pand.

3.1 Verwerking fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie

- 1. - [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]

10.2.c

3.2 Verdere verwerking van fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie door medewerker geheimhouders

- 1. [Redacted text]
- [Redacted text]
- [Redacted text]

10.2.c

2. [Redacted]
3. [Redacted]
4. [Redacted]
5. [Redacted]
6. [Redacted]
7. [Redacted]
8. [Redacted]

10.2.c

9. [Redacted] 10.2.c
[Redacted]
10 [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
11 [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

3.3.

Verwerking van digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie

1. - [Redacted] 10.2.c
[Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

3.4.

Verdere verwerking van digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie

1. [Redacted] 10.2.c
[Redacted]
[Redacted]
2. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
3. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
4. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

- 5. [Redacted]
- 6. [Redacted]
- 7. [Redacted]
- 8. [Redacted]
- 9. [Redacted]
- 10. [Redacted]
- 11. [Redacted]

4. Toezicht op de procedures

10.2.c

5. Enkele bijzonderheden.

5.1

Advocaten

Voor de toepassing van dwangmiddelen en opsporingsbevoegdheden tegen advocaten is het van belang notie te nemen van de daarop betrekking hebbende aanwijzing: Aanwijzing toepassing opsporingsbevoegdheden en dwangmiddelen tegen advocaten(2011A003).

Een aantal passages uit deze aanwijzing is relevant voor deze handleiding, namelijk:

- De deken van de plaatselijke orde van advocaten wordt uitgenodigd om bij de doorzoeking op een advocatenkantoor aanwezig te zijn teneinde te bevorderen dat de regels met betrekking tot het verschoningsrecht van de advocaat in acht worden genomen. Omdat de aanwezigheid van de deken de zorgvuldigheid van de doorzoeking bevordert en eventuele geschillen ter plekke of achteraf kan helpen voorkomen, dient slechts een doorzoeking buiten de aanwezigheid van de deken plaats te vinden indien de situatie zo is dat de komst van de deken niet kan worden afgewacht. Indien mogelijk wordt de deken van tevoren geïnformeerd over het feit dat op de betreffende dag bij een (nader bekend te maken) advocaat in zijn arrondissement gezocht zal worden, teneinde de aanwezigheid van de deken (of diens vervanger) te bevorderen.
- Omdat een doorzoeking op een advocatenkantoor een grote mate van omzichtigheid vergt, is het zaak dat de uitvoerende opsporingsambtenaren vooraf goed worden geïnstrueerd. In dat verband is het belangrijk dat zo precies mogelijk (bijvoorbeeld aan de hand van dossiernummers) wordt aangegeven naar welke voorwerpen wordt gezocht.
- (Vertrouwelijke) documenten of andere gegevensdragers worden niet in beslag genomen indien zij vallen onder het verschoningsrecht van de advocaat.
- De doorzoeking moet zo geschieden dat de geheimhouding gewaarborgd is van gegevens met betrekking tot die cliënten van de advocaat die niets te maken hebben met het onderhavige strafrechtelijk onderzoek.
- In de rechtspraak (HR 20 juni 1988, LJN AD0367, NJ 1989, 213) zijn de eisen geformuleerd verbonden aan het doorzoeking bij een advocaat: *"het zoeken dient gericht te geschieden, dat wil zeggen met mededeling vooraf van een duidelijke en*

concrete omschrijving van de aard van de gezochte bescheiden" en "dat alleen mag worden gezocht op plaatsen ten aanzien waarvan sterke aanwijzingen of vermoedens bestaan dat zich aldaar bescheiden bevinden die voorwerpen van het strafbare feit zijn waarop het onderzoek betrekking heeft dan wel tot het begaan van dit feit hebben gediend of die de advocaat anders dan als advocaat onder zich heeft."

Als er sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden (daar o.a. onder begrepen de advocaat die verdacht wordt van betrokkenheid bij ernstige strafbare feiten) op grond waarvan het verschoningsrecht dient te wijken voor het belang van de waarheidsvinding kan het verschoningsrecht gerechtvaardigd worden doorbroken. In dat geval is het niet meer aan de advocaat om aan te geven welke stukken voor inbeslagneming in aanmerking komen. Het is de rechter-commissaris die – bij voorkeur in overleg met de deken van de orde van advocaten – bepaalt of bepaalde stukken kunnen dienen om de waarheid aan het licht te brengen

Hoewel niet gemeld in de Aanwijzing geldt deze werkwijze ook voor de digitale bestanden. Bij die bepaling door de rechter-commissaris spelen naast de factor van de corpora et instrumenta delicti (documenten, bescheiden of digitale bestanden die deel uitmaken van één of meer strafbare feiten, dan wel tot het begaan daarvan hebben gediend) de volgende factoren ook een rol:

- De vraag of het gaat om een tegen de verschoningsgerechtigde bestaande verdenking;
- De vraag of de verschoningsgerechtigde impliciet of expliciet afstand heeft gedaan van het verschoningsrecht;
- De aard en zwaarte van de delicten;
- De aard en de omvang van de gegevens;
- De vraag in hoeverre de relevante gegevens op andere –minder ingrijpende- wijze kunnen worden verkregen.

Het vorenstaande is zoveel mogelijk analoog van toepassing op andere verschoningsgerechtigden, zoals de notaris, de arts, etc.

5.2

Notarissen

Indien er een doorzoeking moet plaatsvinden in het kantoor van de notaris wordt de voorzitter van de Ring van Notarissen uitgenodigd om bij de doorzoeking in een notariskantoor aanwezig te zijn. De aanwezigheid van de Ringvoorzitter bevordert de zorgvuldigheid van de doorzoeking en kan eventuele geschillen ter plaatse of achteraf voorkomen.

5.2.1 Geheimhoudingsplicht

De notaris is op grond van artikel 22 Wet op het notarisambt (Wna) verplicht tot geheimhouding ten aanzien van al hetgeen waarvan hij uit hoofde van zijn werkzaamheid als zodanig kennis neemt. Deze geheimhoudingsplicht strekt zich volgens de Hoge Raad ook uit tot de derdengeldenrekening van de notaris (HR 18 december 1998, NJ 2000, 341). Dezelfde geheimhoudingsplicht geldt voor de personen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zijn. In het Wetboek van Strafvordering is aan de notaris op grond van zijn geheimhoudingsplicht een verschoningsrecht toegekend in het geval de notaris als getuige wordt gehoord (artikel 218 Sv). Dit verschoningsrecht werkt door in de toepassing van andere dwangmiddelen en opsporingsbevoegdheden. Zo is de notaris niet verplicht aan een bevel uitlevering te voldoen, voor zover de uitlevering in strijd is met zijn

geheimhoudingsplicht (artikel 96a lid 3 onder b Sv). Hetzelfde geldt voor het vorderen van gegevens (bijvoorbeeld artikel 126nd lid 2 Sv). Ook in de bepalingen voor doorzoeking wordt rekening gehouden met de bijzondere positie van de notaris op grond van zijn geheimhoudingsplicht (bijvoorbeeld artikel 98 lid 2 Sv)⁴.

5.2.2 Uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht

In de Aanwijzing vorderen gegevens derdengeldenrekening notaris (2013A005) zijn uitzonderingen geformuleerd op de geheimhoudingsplicht en daarmee op het verschoningsrecht van de notaris, een in de wet en een in de jurisprudentie.

De wettelijke uitzondering is neergelegd in artikel 25 lid 9 Wna. Deze bepaling verplicht de notaris, in uitzondering op de geheimhoudingsplicht van artikel 22 Wna, de gegevens met betrekking tot de bijzondere rekening (de derdengeldenrekening) te verstrekken aan de opsporingsambtenaar, de officier van justitie of de rechter-commissaris die deze vordert uit hoofde van de uitoefening van een bevoegdheid op grond van het Wetboek van Strafvordering.

Daarnaast is in de jurisprudentie aanvaard dat zich in individuele gevallen zeer uitzonderlijke omstandigheden kunnen voordoen waarin het belang van de waarheidsvinding moet prevaleren boven het verschoningsrecht. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer de verschoningsgerechtigde wordt verdacht van een ernstig strafbaar feit (HR 30 oktober 2007, LJN BA5612, NJ 2008, 115, en HR 14 juni 2005, LJN AT4418, NJ 2005, 353)

5.3

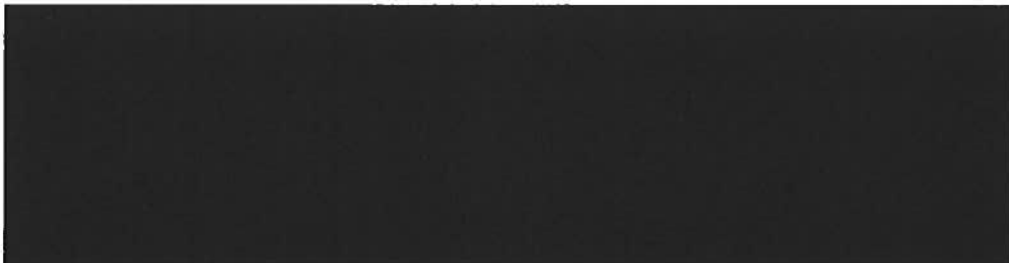
Doorzoeking bij geheimhouder

De te plannen doorzoeking zal besproken moeten worden met de rechter-commissaris teneinde -zo nodig- afspraken te maken over de inrichting van de doorzoeking en de verschillende taken en verantwoordelijkheden van de officier van justitie en de rechter-commissaris.

Het is aanbevelenswaardig bij het maken van deze afspraken aandacht te schenken aan een tweetal vraagpunten die verband houden met het zo snel en efficiënt mogelijk uitvoeren van een doorzoeking:

1. Hoe kan bereikt worden dat een doorzoeking zo snel mogelijk wordt afgerond en dat tevens wordt voorkomen dat irrelevante cliëntendossiers en geheimhouderinformatie worden meegenomen?
2. Hoe kan worden bereikt dat onverhoopt toch meegenomen irrelevante cliëntendossiers en geheimhouderinformatie zo weinig mogelijk schade en hinder opleveren in het vervolg van het onderzoek?

Ad 1.

10.2.c

⁴ Passage uit Aanwijzing vorderen gegevens derdengeldenrekening notaris (2013A005)

[Redacted text block]

10.2.c

Ad 2.

[Redacted text block]

10.2.c

5.4

Verzoeken vernietiging, teruggave en/of melding van fysieke documenten met vermoedelijke geheimhouderinformatie en/of digitale bestanden met vermoedelijke geheimhouderinformatie

[Redacted text block]

10.2.c

[Redacted text block]

Document 13

INSTRUCTIE Vernietiging Geïntercepteerde Gesprekken met Geheimhouders

Van	: College van procureurs-generaal
Adressant	: Hoofden van de OM-onderdelen, politie en BOD-en
Registratienummer	: 2014I001
Datum inwerkingtreding	: 1 november 2014
Vervallen	: Instructie vernietiging van geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders (2011I002)
Wetsbepalingen	: artikel 126aa Sv, Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken (zoals nadien gewijzigd per 17 april 2013)
Jurisprudentie	: Rb. Den Haag 19 december 2001, NbSr 2002, 26, Hof Den Haag 9 februari 2006, LJV AV1263, HR 16 juni 2009, LJV BH2678, Rb. Amsterdam 20 december 2007, NJ 2008, 532, LJV BC0685, Rb. Zutphen 7 oktober 2009, LJV BJ9577.
Bijlage(n)	: 2 (toelichting en model Generiek Bevel)

ACHTERGROND

Op 19 augustus 2011 is de Instructie Vernietiging Geïntercepteerde Gesprekken met Geheimhouders aangepast op nieuwe ontwikkelingen, zoals de invoering van het systeem van automatische nummerherkenning voor de advocatuur, de ontwikkeling van een “early warning” tool voor het vroegtijdig (op basis van het telefoonnummer uit open bronnen) herkennen van mogelijke geheimhoudergesprekken en de BVO ‘scantool’ die het mogelijk maakt om in BVO uitgewerkte tagesprekken nog eens te scannen op mogelijke geheimhoudergesprekken (op basis van opgegeven telefoonnummers en ingevoerde woorden). Voor een uitgebreide uitleg wordt verwezen naar deze – inmiddels vervallen – instructie (Instructie vernietiging van geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders (2011I002)).

De huidige aanpassing van de instructie vindt zijn oorsprong in het Regeerakkoord “Nederland Veiliger”, met name in het streven om de administratieve lasten bij de politie te verminderen. Daarnaast hebben voorstellen vanuit het Landelijk Parket¹ voor een effectievere aanpak van Ondernijnde Criminaliteit (en daarbij administratieve lastenverlichting voor OM en politie) geleid tot verdere aanpassing van de administratieve procedure rondom de vernietiging van geïntercepteerde gesprekken met geheimhouders.

---

¹ Visienota Ondernijnde Criminaliteit van het LP uit 2011.

SAMENVATTING

De aanpassing van deze instructie beoogt door het stellen van aanvullende procedurele regels zorg te dragen voor een uniforme uitvoering van artikel 126aa lid 2 Sv en het – herziene – Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken (Besluit van 10 april 2013, *Stb.* 2013, 135), inwerkingtreding 17 april 2013).

In het – herziene – besluit is artikel 4 lid 4 toegevoegd in verband met de behoefte om – voorafgaand aan, of tijdens een opsporingsonderzoek – door het afgeven van een generiek bevel tot vernietiging ex artikel 126aa Sv, het aan opsporingsambtenaren, die tijdens dat opsporingsonderzoek gesprekken opnemen en/of uitluisteren waarvan het evident is dat er sprake is van een gesprek dat geheimhouderinformatie bevat, mogelijk te maken (telkens) zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 15 werkdagen na constatering, die geheimhouderinformatie te vernietigen.

De procedure voorziet erin dat – nadat een generiek bevel is afgegeven door de officier van justitie- de politie in evidente gevallen meteen over gaat tot het markeren van het opgenomen geheimhoudersgesprek en de zo spoedig mogelijke vernietiging (door de afdeling Interceptie & Sensing van de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie) van die opgenomen en nog niet uitgewerkte gesprekken en/of de voorwerpen die de inhoud van het gesprek bevatten. Van die vernietiging wordt zo spoedig mogelijk proces-verbaal opgemaakt. Het proces-verbaal van vernietiging wordt vervolgens (met een kopie van het generiek bevel tot vernietiging) bij het (BOB) dossier gevoegd. Bij het proces-verbaal zit een lijst met alle in de afgelopen periode van 2 weken gemarkeerde en daarna vernietigde geheimhoudersgesprekken. De lijst bevat de nummers, gespreksnummers, de datum en het tijdstip van het gevoerde gesprek en de datum van vernietiging van het gesprek.

Deze instructie beschrijft hoe in een opsporingsonderzoek met geheimhouderinformatie, afkomstig uit diverse vormen van interceptie, dient te worden omgegaan. Uitgangspunt hierbij is dat het opsporingsteam geen toegang krijgt tot of kennis kan dragen van de geheimhouderinformatie. Daardoor wordt voorkomen dat dergelijke informatie – ook niet als sturingsinformatie – gebruikt kan worden in het onderzoek of in het procesdossier terecht kan komen.

Ten behoeve van de helderheid en toegankelijkheid wordt de werkwijze hieronder stapsgewijs uitgewerkt. Daarbij is per stap zoveel mogelijk onderscheid gemaakt naar de betrokken actoren. Voor deze opzet is gekozen om de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken functionarissen steeds eenduidig en eenvoudig traceerbaar weer te geven.

10.2.c Wob

De (zaaks)officier van justitie kan - in overleg met de teamleiding van de politie - ervoor kiezen om geen generiek bevel af te geven maar - conform de werkwijze onder B. - per aangetroffen gesprek met geheimhouderinformatie een bevel tot vernietiging daarvan af te geven.

In de bijlage I. bij deze instructie wordt – waar nodig – een toelichting gegeven. Een uitgebreid overzicht van casuïstiek is te vinden in paragraaf 5.3 van het Handboek voor de opsporingspraktijk.

WETTELIJK KADER EN DEFINITIES

Het wettelijk kader

Artikel 126aa lid 2 Sv schrijft voor dat voor zover processen-verbaal en andere voorwerpen mededelingen behelzen gedaan door of aan een persoon die zich op grond van artikel 218 Sv zou kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd (de geheimhouders), die processen-verbaal en andere voorwerpen worden vernietigd.

De verplichting van onder meer artikel 126aa lid 2 wordt nader uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur, het “Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken” meer in het bijzonder in de artikelen 4, 4a en 5 van dat Besluit. In deze artikelen en de nota van toelichting hierop, zijn de stappen en handelingen die moeten worden verricht om te voldoen aan de wettelijke verplichting van artikel 126aa lid 2 en artikel 126cc lid 4 te vinden.

De artikelen 4, 4a en 5 van het Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken luiden als volgt.

Art. 4.

1. De opsporingsambtenaar die door de uitoefening van een van de bevoegdheden, genoemd in de titels IVa tot en met Va van het Wetboek van Strafvordering, kennisneemt van mededelingen waarvan hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze zijn gedaan door of aan een geheimhouder, stelt hiervan de officier van justitie onverwijld in kennis.
2. Indien de officier van justitie vaststelt dat de mededelingen, bedoeld in het eerste lid, mededelingen zijn als bedoeld in artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin, van het Wetboek van Strafvordering, beveelt hij terstond de vernietiging van de processen-verbaal en andere voorwerpen, voor zover zij deze mededelingen behelzen. Het bevel tot vernietiging is schriftelijk. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt, dat wordt gezonden aan de officier van justitie.
3. Indien de mededelingen, bedoeld in het eerste lid, zijn gedaan door of aan een geheimhouder die als verdachte is aangemerkt, wint de officier van justitie het oordeel in van een gezaghebbend lid van de beroepsgroep waartoe de geheimhouder behoort, omtrent de vraag of de mededelingen zijn aan te merken als mededelingen in de zin van artikel 126aa, tweede lid, eerste volzin van het Wetboek van Strafvordering. Indien de officier van justitie besluit af te wijken van het oordeel van het gezaghebbend lid van de beroepsgroep, wordt dit besluit met redenen omkleed.
4. In afwijking van het eerste lid kan de officier van justitie bij de uitoefening van de bevoegdheid tot het opnemen van telecommunicatie, bedoeld in de artikelen 126m, 126t en 126zg van het Wetboek van Strafvordering, bevelen dat voorwerpen die naar het oordeel van de opsporingsambtenaar mededelingen, bedoeld in het eerste lid, bevatten, terstond worden vernietigd, voor zover zij deze mededelingen behelzen. Het generieke bevel tot vernietiging is schriftelijk. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt dat de nummers van de vernietigde gesprekken en de datum en het tijdstip van de communicatie en van de vernietiging daarvan bevat. Het proces-verbaal van vernietiging wordt aan de officier van justitie gezonden.

Art. 4a.

1. In afwijking van artikel 4 wordt, indien bij de uitoefening van de bevoegdheid tot het opnemen van telecommunicatie, bedoeld in de artikelen 126m, 126t en 126zg van het Wetboek van Strafvordering, een nummer wordt herkend dat door de orde in overeenstemming met het tweede lid is aangemeld, het opnemen van de communicatie onmiddellijk beëindigd en worden uitsluitend de gegevens, bedoeld in artikel 126n eerste lid van het Wetboek van Strafvordering verwerkt. Indien communicatie is opgenomen voordat het nummer is herkend, wordt die communicatie onmiddellijk langs geautomatiseerde weg gewist.

2. Uitsluitend de in de bij dit besluit behorende bijlage aangewezen nummers kunnen door de orde langs geautomatiseerde weg worden aangemeld bij de door de korpschef aangewezen dienst van een landelijke eenheid als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel b, van de Politiewet 2012, ten behoeve van nummerherkenning. De aangemelde nummers worden vernietigd zodra deze niet meer nodig zijn voor dit doel.
3. De korpschef legt gegevens vast over de raadpleging en de vernietiging van de door de orde ten behoeve van nummerherkenning aangemelde nummers. De vastgelegde gegevens worden drie jaar bewaard na de datum van de vastlegging, en vervolgens vernietigd.

Art. 5.

1. Indien het proces-verbaal is opgeslagen op een afzonderlijke gegevensdrager, staat met de vernietiging van het proces-verbaal gelijk het op zodanige wijze bewerken van de gegevensdrager dat de gegevens die daaraan voor die bewerking konden worden ontleend, niet meer kenbaar zijn.
2. Met vernietiging van een voorwerp staat gelijk het op zodanige wijze bewerken van een voorwerp dat de gegevens die daaraan voor de bewerking konden worden ontleend, niet meer kenbaar zijn.
3. Met het wissen van de gegevens, bedoeld in artikel 4a derde lid staat gelijk het op zodanige wijze bewerken van de gegevens dat deze niet meer kenbaar zijn.

Bovenstaande werkwijze geldt dus niet in de gevallen dat een geheimhouder zelf verdachte is. Dan geldt het regime zoals omschreven in artikel 4 lid 3 van genoemd Besluit).

10.2.c Wob

NB: [Redacted text block]

Definities

Geheimhouders zijn: (onder meer) de arts en andere geneeskundige beroepsbeoefenaren zoals de apotheker, de verpleegkundige, de medisch specialist, de verloskundige, de tandarts etc., alsmede de geestelijke, de advocaat, de notaris, de juridisch medewerker van het Juridisch Loket, de reclasseringsmedewerker (behalve als voorlichter van de rechter) en de journalist (ter afscherming van zijn bron).

10.2.c Wob

[Redacted text block]

Afgeleid geheimhouders zijn: medewerkers van één van de genoemde geheimhouders, zoals de secretaresse van een advocaat, de doktersassistente en de medewerker van een notaris. Alsmede deskundigen die ter ondersteuning door een geheimhouder worden ingeschakeld, bijv. een fiscaal adviseur die wordt ingeschakeld door een advocaat.

Geheimhoudergesprekken zijn: alle geïntercepteerde telefoongesprekken waaraan geheimhouders of afgeleid geheimhouders deelnemen in het kader van de beroepsuitoefening.

Gezien de hiervoor vermelde regelgeving dienen deze gesprekken vernietigd te worden. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, en nadat de rechercheofficier daartoe toestemming heeft gegeven, behoeven deze gesprekken niet vernietigd te worden, bijv. wanneer een geheimhouder van een zeer ernstig strafbaar feit wordt verdacht (zoals het vormen van een crimineel samenwerkingsverband van een advocaat met bepaalde cliënten).

Vernietigen betekent niet dat de gegevensdragers (tapes, disks, cd-rom's etc.) waarop geheimhoudergesprekken zijn opgeslagen fysiek moeten worden vernietigd. Aan vernietiging wordt gelijk gesteld het op zodanige wijze bewerken van de gegevensdrager dat de betreffende gesprekken niet meer kenbaar zijn. Het simpelweg wissen van de bestanden is niet voldoende maar de gegevensdrager zal zo moeten worden bewerkt dat van de te vernietigen gegevens geen kennis meer kan worden genomen.

Medewerker geheimhouders: De opsporingsambtenaar, niet deel uitmakend van het opsporingsteam, belast met de coördinatie van de verwerking en vernietiging van geheimhoudersinformatie.

Besluit: Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken (laatstelijk gewijzigd bij besluit van 10 april 2013, Stb. 2013, 135, inwerkingtreding 17 april 2013).

DE PROCEDURE T.A.V. GEINTERCEPTEEDE TELEFOONGESPREEKEN

A. De procedure indien er een generiek bevel ex artikel 126aa Sv wordt afgegeven.

[Redacted text block]

1. [Redacted text block]

2. [Redacted text block] k³ [Redacted text block] e [Redacted text block]

3. [Redacted text block]

4. [Redacted text block]

5. [Redacted text block]

[Redacted text block]

6. [Redacted text block]

7. [Redacted text block]

_____

³ [Redacted text block]

B. de procedure indien er geen generiek bevel ex artikel 126aa Sv wordt afgegeven.

Werzaamheden ter herkenning van geheimhoudergesprekken

1. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]⁴ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]⁵ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
2. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
3. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
[Redacted]

Werzaamheden bij geconstateerde geheimhoudergesprekken

4. [Redacted]
[Redacted]
5. [Redacted]
[Redacted]
6. [Redacted] [Redacted]⁶ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

---

4 [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

5 [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

6 [Redacted]
[Redacted]

7. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted] 7 [Redacted]

8. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

9. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]⁹.

10. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted] n¹⁰ [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

11. [Redacted]
[Redacted]

12. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

13. [Redacted]
[Redacted]

14. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

15. [Redacted]

16. [Redacted]
[Redacted]

17. [Redacted]
[Redacted]

---

7 [Redacted]

8 [Redacted]

9 [Redacted]

10 [Redacted]

Algemene opmerking:

[Redacted text block]

18. [Redacted text block]

[Redacted text block]

19. [Redacted text block]

---

11 [Redacted text block]

12 [Redacted text block]

13 [Redacted text block]

DE PROCEDURE TEN AANZIEN VAN INTERNET-INTERCEPTIE (E-MAIL/VOIP EN CHATVERKEER)

Inleiding

Communicatie via het internet vindt in de toekomst steeds meer plaats. Dat betekent dat ook interceptie van die communicatie een steeds belangrijker rol zal spelen.

In de hier omschreven gevallen van internetverkeer gaat het dus niet om op de harddisk van de computer aangetroffen databestanden (in dat geval is er sprake van inbeslaggenomen digitale bestanden) maar om interceptie (real-time) van dataverkeer (meestal op basis van een IP tap) van betrokkene.

Interceptie van internetverkeer is onder te verdelen in 3 categorieën te weten:

1. chatten¹⁴
2. e-mail (incl. web based e-mail zoals hotmail.com of gmail.com)
3. VOIP (gesprekken gevoerd met behulp van een internetprotocol).

In de praktijk zal het zelden voorkomen dat in de eerste categorie van internetverkeer (chatten) communicatie met een geheimhouder plaatsvindt.

Het surfen op internet (bekijken van internetsites) blijft in zijn algemeenheid in het onderzoek buiten beschouwing, aangezien daarbij geen sprake is van communicatie tussen 2 personen. Een uitzondering moet worden gemaakt voor interceptie van web based e-mail.¹⁵

Communicatie via de zogenoemde "social media" (Facebook, Twitter, weblogs, fora) blijft vooralsnog buiten beschouwing voor zover de communicatie niet een-op-een plaatsvindt. Wanneer er wel sprake is van een-op-een berichtenverkeer, niet zichtbaar voor anderen, is er sprake van internetverkeer (inclusief inlogprocedure) dat vergelijkbaar is met (web based) e-mailverkeer.

Een internettap (Internet protocol tap of IP-tap) wordt bevolen als het gaat om alle communicatie van een verdachte inclusief diens surfgedrag, mailverkeer, downloads etc. Een e-mailtap wordt bevolen als het mailverkeer relevant is voor het onderzoek en een VoIP-tap (Voice over Internet Protocol) als de verdachte niet belt met een "klassieke telefoon" maar, wat steeds meer het geval is, belt via het internet¹⁶. In ruim 90% van de gevallen richt een onderzoek zich op e-mail en VoIP.

Procedure

10.2.c Wob

- [REDACTED]
- [REDACTED]

¹⁴ Het voeren van een gesprek (via het internet) door het over en weer typen van tekst tussen twee of meer personen..

¹⁵ Webmail = surfen. Binnen een http-sessie ziet webmail er in wezen niet anders uit dan het surfen naar andere sites. Wel kan aan het IP-adres (en de weergave in Replay) worden gezien dat het om een webmail site gaat.

¹⁶ Er wordt - anders dan bv. via Skype - wel gebruik gemaakt van 10-cijferige telefoonnummers.

10.2.c Wob

[REDACTED]

17

10.2.c Wob

[REDACTED]

17

DE PROCEDURE TEN AANZIEN VAN OPGENOMEN VERTROUWELIJKE COMMUNICATIE (OVC)

Inleiding

Vertrouwelijke communicatie op basis van een bevel tot OVC komt uiteindelijk terecht op een gegevensdrager (geluiddrager) zoals bijvoorbeeld een CD of DVD en geldt dan pas als opgenomen in de zin van de wet. Deze geluiddragers worden overhandigd aan de onderzoekteams. Er vindt dus geen opslag plaats door of namens de

10.2.c [redacted] van de Landelijke Eenheid of de Regionale Eenheden
Wob van de politie op andere plaatsen. Wanneer een onderzoeksteam in opgenomen vertrouwelijke communicatie, communicatie met of van een geheimhouder heeft geconstateerd, wordt deze originele geluidsdruager (welke altijd is voorzien van authenticiteit kenmerken, de zogenaamde hash waarde) gezonden naar [redacted]

10.2.c [redacted] met de opdracht om:

- Wob
1. deze geheimhoudercommunicatie te vernietigen,
  2. een nieuwe geluidsdruager te produceren,
  3. proces-verbaal op te maken van de handelingen die verricht zijn.

Procedure

10.2.c Wob

1. [redacted]
[redacted]
[redacted]
2. [redacted]
[redacted] [redacted]
[redacted]
3. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
4. [redacted]
[redacted]
5. [redacted]
[redacted]
[redacted]
6. [redacted]
[redacted] s.
7. [redacted]

---

18 [redacted]
[redacted]
[redacted]

10.2.c Wob

- 8. [Redacted]
  - 9. [Redacted]
  - 10. [Redacted]
  - 11. [Redacted]
  - 12. [Redacted]
- [Redacted]

Algemene opmerking:

10.2.c Wob

[Redacted]

DE PROCEDURE TEN AANZIEN VAN GEHEIMHOUDERINFORMATIE IN INBESLAGGENOMEN MOBIELE TELECOMMUNICATIE APPARATUUR

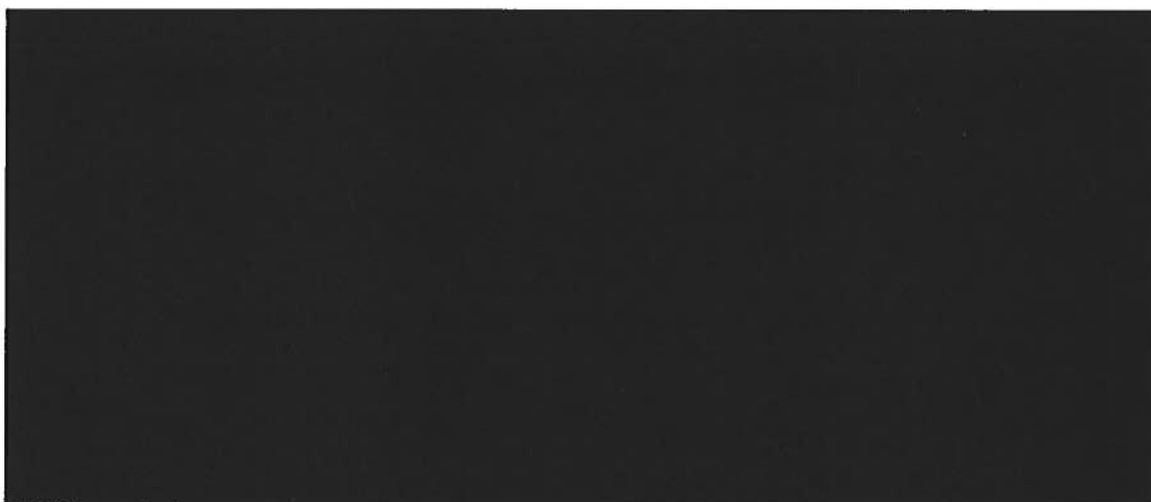
(SMS BERICHTEN)

Inleiding

Tijdens een opsporingsonderzoek komt het voor dat in beslag genomen communicatieapparatuur dient te worden uitgelezen op contactgegevens en aanwezige andere informatie, waaronder SMS berichten.¹⁹ Het kan voorkomen dat bij het uitlezen van een mobiele telefoon SMS berichten worden aangetroffen naar of afkomstig van een geheimhouder. Dit kan bekend worden uit informatie van degene onder wie in beslag is genomen dan wel uit de contactenlijst in de in beslag genomen GSM, waaruit blijkt dat de door die GSM (aan of van een geheimhouder ontvangen/verstuurd SMS berichten) aangeduid staat met (bijvoorbeeld) "advocaat" en/of "naam advocaat".

Procedure

10.2.c Wob

---

¹⁹ Uit de inbeslaggenomen GSM worden uiteraard geen berichten verwijderd. De GSM is een inbeslaggenomen goed waarin geen veranderingen mogen worden aangebracht, behoudens wanneer de eigenaar afstand doet van het inbeslaggenomen toestel, dan wel de rechter (onherroepelijk) het toestel verbeurd heeft verklaard.

Bijlage I - Toelichting op de instructie -

Het gebruik van het generiek bevel tot vernietiging

10.2.c Wob

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Het markeren van geheimhoudergesprekken

[Redacted text block]

---

²⁰ [Redacted footnote text]

De rol van de teamleiding

[Redacted text block]

Kennisneming van het geheimhoudergesprek door de officier van justitie

[Redacted text block]

Het bevel tot vernietiging en het proces verbaal van vernietiging

[Redacted text block]

---

²¹ [Redacted footnote text]

[Redacted text]

Vernietigen van andere voorwerpen

[Redacted text]

[Redacted text]

Het proces-verbaal van vernietiging

[Redacted text]

Mogelijk strafbaar gedrag van de geheimhouder

[Redacted text]

NB: In geval van een verdenking tegen een advocaat (of een andere professionele verschoningsgerechtigde) geldt voorts de Aanwijzing toepassing opsporingsbevoegdheden en dwangmiddelen tegen advocaten en de Handleiding gevoelige zaken.

Toezicht op de uitvoering van de procedure

[Redacted text block]

[Redacted text block]

²²

10.2.c Wob

²² [Redacted text block]

OPENBAAR MINISTERIE

ARRONDISSEMENTSPARKET TE X)

Generiek bevel tot vernietiging van processen-verbaal en/of andere voorwerpen

(art. 126aa Sv en art. 4 lid 4 van het Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken)

Onderzoek:.....(naam onderzoek)

De officier van justitie in het bovengenoemde arrondissement;

Overwegende, dat ten aanzien van een of meer verdachte(n) in het hierboven vermeld onderzoek de verdenking bestaat dat deze zich heeft/hebben schuldig gemaakt aan (een) misdrijf/misdrijven:

(korte omschrijving van de feiten waarnaar onderzoek wordt gedaan).....

.....

Overwegende dat naar voormelde feiten door opsporingsambtenaren van de politie (noemen: naam eenheid) een strafrechtelijk onderzoek plaatsvindt;

Overwegende, dat in het kader van voornoemd onderzoek gebruik wordt gemaakt van de bijzondere opsporingsbevoegdheid tot het opnemen van telecommunicatie met een technisch hulpmiddel;

Beveelt dat, indien opsporingsambtenaren bij het uitoefenen van voormelde bevoegdheid kennis nemen van mededelingen welke vermoedelijk zijn gedaan door en/of aan personen die zich op grond van artikel 218 van het Wetboek van Strafvordering zouden kunnen verschonen indien hem als getuige naar de inhoud van die mededelingen zou worden gevraagd, die opsporingsambtenaren, telkens zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 2 weken, nadat hen is gebleken van zodanige mededelingen, zorg dragen voor de vernietiging van de opgenomen gesprekken en/of alle andere voorwerpen en/of geschriften die de inhoud van de telecommunicatie met geheimhouders bevatten;

Gelet op artikel 126aa lid 2 van het Wetboek van Strafvordering en artikel 4 lid 4 van het Besluit bewaren en vernietigen niet-gevoegde stukken;

Beveelt dat van de vernietiging telkens ten spoedigste proces-verbaal - bevattende in ieder geval het telefoonnummer en het/de gespreksnummer(s) en datum en tijd van het gesprek en datum vernietiging van het gesprek - wordt opgemaakt, dat wordt overgelegd of toegezonden aan de officier van justitie,

(plaats) ..... (datum).....,

de officier van justitie,

(naam).....

Document 14

Nieuwsbrief Fraude

nr. 2, 2014

Functioneel Parket

[Redacted text block]

JURISPRUDENTIE

[Redacted text block]

PRAKTIJK

Handleiding geheimhouderstukken

11.1

[Redacted] De Rechercheofficieren van Justitie hebben een **Handleiding** opgesteld om in die behoefte te voorzien. Het document bevat een kaderregeling waaraan de diverse protocollen met de opsporingsorganisaties dienen te voldoen.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

WET- EN REGELGEVING

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

BELEID

[Redacted text block]

LET OP: Alleen voor eigen gebruik

Reacties, suggesties of kopij voor deze nieuwsbrief? [Graag!](#)

Document 15

Notitie omgaan met geheimhoudersinformatie in kinderporno-onderzoeken

april 2016

VERTROUWELIJK - ALLEEN VOOR GEBRUIK BINNEN POLITIE EN OM

Bij het Openbaar Ministerie is een Handleiding geschreven voor de verwerking van geheimhoudersinformatie die wordt aangetroffen in inbeslaggenomen voorwerpen en digitale bestanden. Die Handleiding is in juni 2014 vastgesteld door de Landelijke Vergadering van Rechercheofficieren.

In deze notitie worden de voor kinderporno-onderzoeken relevante elementen uit die handleiding op een rijtje gezet. Voor de specifieke handelingen die vervolgens verricht moeten worden, wordt verwezen naar de desbetreffende stap in de Handleiding. De Handleiding is als bijlage bij deze notitie gevoegd.

Geheimhouders zijn de personen uit artikel 218 Sv:

“zij die uit hoofde van hun stand, hun beroep of hun ambt tot geheimhouding verplicht zijn, doch alleen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hen als zodanig is toevertrouwd”.

Het kan gaan om artsen, apothekers, verpleegkundigen, specialisten, verloskundigen, tandartsen, geestelijken, advocaten, notarissen, juridisch medewerkers van het Juridisch Loket, reclasserings-medewerkers (behalve in de rol van voorlichter van de rechter) en journalisten (ter afscherming van zijn bron).

Geheimhoudersinformatie is alle informatie, vastgelegd in fysieke documenten of in digitale bestanden, afkomstig van of bestemd voor geheimhouders of afgeleid geheimhouders¹ die wordt verstrekt of ontvangen in het kader van de beroepsuitoefening.

De Handleiding is geschreven om te **voorkomen** dat opsporingsambtenaren die in een opsporingsonderzoek participeren gewild of ongewild **kennis krijgen van de inhoud van geheimhoudersinformatie**. Een opsporingsonderzoek zou daardoor schade kunnen oplopen.

Neem bij het aantreffen van vermoedelijke geheimhoudersinformatie daarom altijd **direct contact** op met de **zaaksofficier** van justitie en meld het aantreffen van de informatie, maar stel op geen enkele wijze een onderzoek in in de aangetroffen informatie.

De **officier van justitie** kan zelf beslissen over het al dan niet (en door wie) kennisnemen of in het onderzoek gebruiken van de geheimhoudersinformatie, maar het wordt aanbevolen om de **toets** van (vermoedelijke) geheimhouderinformatie **door een niet bij het opsporingsonderzoek/de strafzaak betrokken officier van justitie** te laten verrichten. Daarnaast zal een zogenaamde **medewerker geheimhouders** “aangewezen” dienen te worden. Deze opsporingsambtenaar verricht werkzaamheden in het kader van de verwerking van de geheimhoudersinformatie, maar **maakt geen deel uit van het onderzoeksteam en verricht ook geen opsporingshandelingen binnen het onderzoek**.

Ook indien vooraf bekend is dat een verdachte te maken heeft met een geheimhouder (bv. een echtscheidingsadvocaat of een notaris) is het verstandig dit met de officier van justitie te bespreken. Die kan dan overwegen om toch een doorzoeking met rechter-commissaris te organiseren in plaats van een 551-procedure te laten plaatsvinden.

---

¹ Medewerker van een geheimhouder, zoals de secretaresse van een advocaat, de doktersassistente en de medewerker van een notaris, maar ook de deskundige die ter ondersteuning door een geheimhouder in zijn taakuitoefening worden ingeschakeld, bijv. een fiscaal adviseur die wordt ingeschakeld door een advocaat.

Hoe te handelen bij een doorzoeking bij een verdachte of betrokkene²

[Redacted content]

10.2.c

Hoe te handelen bij andere wijze van verkrijging (anders dan doorzoeking)

[Redacted content]

10.2.c

UITZONDERING:

[Redacted content]

10.2.c

Hoe te handelen bij een doorzoeking of inbeslagneming bij een geheimhouder

[Redacted content]

10.2.c

---

² [Redacted content]

10.2.c

Bijlage
HANDLEIDING VERWERKING GEHEIMHOUDERINFORMATIE AANGETROFFEN IN
INBESLAGGENOMEN VOORWERPEN EN IN DIGITALE BESTANDEN, juni 2014

Bijlage is document 12 bij Wob-besluit.